

NEBRIGA „KOČI“ BEZBJEDNOST

Strana 2.

BANJALUKA, srijeda, 30. oktobra 1985.
Broj 4545 Godina XLII Cijena 30 dinara

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

Sredstva vratiti privredi

● **Nužno poboljšanje i efikasniji rad ovog skupštinskog doma** ● **Po hitnom postupku usvojen Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja društvenim sredstvima za potrošnju u ovoj godini kako bi se dlo sredstava društveno-političkih zajednica i SIZ—ova vratilo privredi**

lamentarnog načina rada i odlučivanja u Skupštini Jugoslavije. Izražena su i različita mišljenja o trajanju mandata predsjednika radnih tijela.

Ipak, u raspravi su dominirala pitanja statusa Saveznog vijeća, pa je rečeno da u daljem radu na poslovniku valja imati u vidu kritičku analizu političkog sistema kao i prijedloge koji su dati o statusu ovog skupštinskog doma. Stavljene su i određene primjedbe na tendenciju da Savezno vijeće u svom radu prihvati konsenzus kao način odlučivanja, da se u tom pogledu sve više približava načinu rada Vijeća republika i pokrajina. Inače, veliku pažnju delegata privukao je prijedlog da se formira komisija za zaštitu čovjekove okoline.

Savezno vijeće je danas, po hitnom postupku, usvojilo Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja društvenim sredstvima za potrošnju u 1985. godini. Cilj zakona je da se dio sredstava društveno-političkih zajednica i SIZ—ova vrati privredi. Organizacije udruženog rada dobiće ova sredstva putem smanjivanja poreskih stopa i doprinosa.

Usvojeno je i više novih zakona.

Strana 5.

BEOGRAD, 29. oktobra (Tanjug) — Drugi dan rada Saveznog vijeća Skupštine Jugoslavije protekao je uglavnom u raspravi oko izmjena poslovnika ovog skupštinskog doma. U raspravi je učestvovalo dvanaest delegata koji su pokušali da predlože rješenja za poboljšanje efikasnosti svog rada. Izmjene i dopune poslovnika koje su predložene, po riječima delegata, ne doprinose otklanjanju još prisutnih ostataka par-

ELEKTROENERGETSKA SITUACIJA SVE KRITIČNIJA

Hladnoća troši kilovate

● **Hidrološke prilike, niske temperature očigledno vode oštrijem ograničenju potrošnje struje, jer su korita rijeka i akumulacije poluprazne, a zima se ne šal!** ● **Mnogo se očekuje od urednog snabdijevanja mazutom termoelektrana** ● **Od juče povećan uvoz električne energije**

BEOGRAD, 29. oktobra (Tanjug) — Ukoliko studen ne popusti, a u međuvremenu ne padnu obilnije kiše ili se ne poboljša snabdijevanje tečnim gorivima, što bi omogućilo maksimalno angažovanje „naftašica“ sve napregnutija elektroenergetska situacija mogla bi da ima za posljedicu oštrije ograničenje potrošnje. To je izjavio glavni dispečer zajednice jugoslovenske elektroprivrede inženjer Miloško Nešovanović.

Dnevne potrebe za strujom već su dostigle oko 200 miliona kilovat-sati (28. oktobra). Uvećane su za 11 odsto u odnosu na isto vrijeme protekle godine. Osim toga, došlo je i do noćnog „skoka“ za 20 odsto, što je nesporan dokaz da će električna energija predstavljati i ove jeseni i zime nezamjenjivi izvor toplote.

Hidrološke prilike su nepovoljne. Dotoci nikad niži. Akumulaciona jezera ubrzano se prazne. Zalihe u njima dovoljne su za proizvodnju jedva 1,4 milijarde kilovata. U pojedinim krajevima zemlje poneka su već gotovo poluprazna ili ispražnjena. Suša, zajedno sa hladnoćom, sigurno ne ide naruku elektroprivrednicima i potrošačima struje.

Već danas se povećava uvoz električne energije na 14 miliona kilovatsati. To je jedan od izlaza da se uspostavi sklad između ograničenih proizvodnih mogućnosti elektrana i rastuće potrošnje struje. Naravno, prilike nisu iste u svim republikama i pokrajinama. Najsloženije su u BiH, Hrvatskoj, Crnoj Gori, a nisu baš lake ni u Sloveniji.

Mnogo se očekuje od urednog snabdijevanja mazutom kako bi termoelektrane na tečna goriva mogle da rade svakodnevno punom snagom. To bi u sadašnjim okolnostima odagnalo mnoge brige. Sasvim je sigurno, u nepromjenjenim vremenskim uslovima, naglašava inženjer Nešovanović, treba očekivati još veću potrošnju električne energije, pa će stoga biti neophodno da se načini zaokret u štednji i racionalnoj potrošnji, što nam nikada nije bila jača strana.

SJETVA I BERBA KASNE

Sijačice puževim korakom

U Liječvu polju mehanizacija se bori sa suhom zemljom

BANJALUKA, 29. oktobra — Sjetva ozimih kultura u Bosanskoj krajini ušla je u drugi agrotehnički rok, ali još napreduje puževim korakom. Zasijano je samo 14.923 hektara pšenicom, što predstavlja 31,6 odsto od planiranih površina. Razlog sporosti sjetve je dobro poznat — suho vrijeme doprinijelo je da se zemlja stvrđne, pa mehanizacija nemože da obavi svoj dio posla.

Sporost sjetve prati i sporost berbe. U ambare i sušare tvornica stočne hrane smješteno je do sada 14.886 tona. I

to sa društvenih parcela obrano je 2.663 hektara i isporučeno je 11.984 tone, dok su individualni poljoprivrednici obrali žutozlatno zrnje sa 57.038 hektara i isporučili svega 2.902 tone. Na društveno organizovanoj proizvodnji individualnog posjeda berba je privedena kraju. Parcela od 9.390 hektara oslobođena je od kukuruza, a isporuka se očekuje.

R.M.

Snimio: R. OSTOJIĆ

NA ZBORU RADNIKA HEMIJSKO- TEHNOLOŠKE ŠKOLE U BANJALUCI

TREBAMO LI KOME?

● **Pitaju se prosvjetni radnici (ne samo Hemijsko-tehnološke škole) ne vjerujući da se niko u društvu ne osvrće na njihovo sve teže materijalno stanje i činjenicu da su im realni lični dohoci prepolovljeni u odnosu na 1980. godinu** ● **Prosvjeti više ne treba sindikat koji se brine samo o zimnici, nego mnogo revolucionarnija organizacija** ● **Iz godine u godinu sve veće obaveze i nastavna norma, a opremljenost škola i lična primanja sve manja** ● **Neadekvatna cijena vaspitno-obrazovnog rada**

Strana 12.

POSLIJE VELIKE KRADE SLIKA U PARIŠKOM MUZEJU

Policija tapka u mjestu

● **U nedostatku opipljivih dokaza polazi se od najneobičnijih pretpostavki, da su slike ukradli teroristi, zatim lopovi u dogovoru sa nekim bogatim zaljubljenikom slikarstva.**

Strana 6.

PROTIV IZGREDNIKA U SPLITU

Pokrenut krivični postupak

● **Svih desetoro izgrednika nalazi se u istražnom pritvoru**

Strana 6.

SAOBRAĆAJ

Nebriga „koči“ bezbjednost

Da je u Banjaluci u toku akcija „Bezbjednost saobraćaja '85“, poznato je mnogim vozačima. Skoro je poslovičan strah od milicionera na svakom uglu — iako bi i za najmanju trezvenost bilo lako da shvati koliko je izuzetno značajna uloga ovih ljudi kod tolikog broja saobraćajnih nezgoda. Prošle godine bilo ih je u Krajini 4450, sa 112 poginulih lica, a u prvom polugodištu ove godine taj broj već iznosi 2200 nesreća i 35 poginulih lica! Pa ipak, rijetki su vozači koji u milicioneru vide dragocjenu pomoć na drumu.

Dok se vozači milicionera plaše, ovi ipak rade svoj posao. Tako je nedavno doveden u sumnju podatak da je u 90 odsto slučajeva uzrok saobraćajnih nezgoda vezan za čovjeka, a tek nešto preko 3 procenta za tehničku ispravnost vozila; činjenica je da je od 16 nezgoda sa dva ili više poginulih lica u 13 učestvovalo teško teretno vozilo ili autobus. To već daje težinu faktoru „tehnička ispravnost“, a upućuje i na to da organizacije koje se bave transportnom djelatnošću zapostavljaju brigu o bezbjednosti svojih vozača i vozila. Unutrašnja kontrola bezbjednosti saobraćaja u mnogim ovim organizacijama je slaba, a to može da potvrdi i Međuoštinski SUP, koji je u prvom polugodištu nadzirao rad ovih kontrola u 22 krajiške transportne organizacije, 12 auto-škola i 9 servisa za tehnički pregled motornih vozila. Tako se došlo do podataka koji uistinu zabrinjavaju.

Na primjer: od 22 pregledane organizacije čak 12 ih ne posjeduju Pravilnik o unutrašnjoj kontroli bezbjednosti, a one koje posjeduju, nemaju u njima sve stavke kontrole koje zakon nalaže. Radionice sa opremom koja je potrebna za pregled tehničke ispravnosti ima samo osam kolektiva, a nijedna od 22 pregledane organizacije nema uređnu evidenciju o registraciji, tehničkim i periodičnim pregledima vozila.

Takođe, nijedna organizacija nema evidentne kartone (dosijee vozača) u koji bi se unosile nezgode, prekršaji, zdravstveni pregledi, povrede radne dužnosti i slično. Nijedna pregledana organizacija nije imala podatke iz kojih bi se izvršila analiza za nezgode njihovih vozila. Takvih podataka ima još: tahografe, na primjer, očitavaju redovno samo tri pregledane organizacije, površnu provjeru poznavanja propisa — samo četiri, a šest kolektiva uopšte nije vršilo zdravstvene preglede svojih vozača!

A kad je takvo stanje kod pregledanih, lako je shvatiti da je kod nepregledanih, uglavnom manjih organizacija, stanje vjerovatno još nepovoljnije. Nije, međutim, lako shvatiti zašto je stanje takvo kakvo jeste i otkuda tolika nebriga za bezbjednost. Jer, kada je slaba unutrašnja kontrola, ne čude više podaci stečeni pojačanom kontrolom nadrumovima. Tamo su, naprimjer, od 132 kontrolisana motorna vozila, čak 96 upućena na vanredni tehnički pregled, a od tih 96, čak je 89 imalo značajan nedostatak: 68 vozila imalo je neispravnu radnu kočnicu, isto toliko ih je bilo sa neispravnom pomoćnom kočnicom, a 28 (ili 31,4 posto) imalo je neispravan mehanizam za upravljanje! Ali, ni to nije sve: radnici SUP-a su primijetili da u vrijeme kada se vrši pojačana kontrola tehničke ispravnosti veliki broj vozila ne ide na linije! Unaprijed vozači znaju šta ih čeka! A neki čak pretjeruju do te mjere da vozila, isključena zbog tehničke neispravnosti, istog dana ponovo uključuju u saobraćaj — ne otklonivši kvarove zbog kojih su isključeni!

Putnici o ovome malo znaju: kad sjedaju u autobuse, imaju povjerenje i u vozača i u vozilo. Pa ipak, pritužbesu sve češće. Nije nikakva rijetkost vidjeti u gradskom saobraćaju prepun autobus, vratolomno nakrivljen na jednu ili drugu stranu, a trule karoserije, razbijena stakla, razni poklopci koji se klata i srušena sjedišta, zajedno sa obiljem prašine, dopunjavaju ovu neprijatnu sliku.

Teško je očekivati da će se broj saobraćajnih nezgoda u dogledno vrijeme znatno smanjiti — sve dok se ne izmijeni odnos prema bezbjednosti. Jer, česti slučajevi tehničke neispravnosti autobusa i kamiona, ma koliko mogli biti kobni, samo su simptom aljkavog odnosa i nebrige za bezbjednost, te su u tom smislu refleksi opšteg kulturnog nivoa: njegov izraz u domenu saobraćaja.

D. SOČANSKI

REVOLUCIJA I NJENI TOKOVI

NE ODBRANA, VEĆ OFANZIVA

Revoluciju ne treba braniti, već valja efikasno djelovati da bi se zaustavila pojava onih koji atakuju na osnovne temelje naše revolucije. Borci revolucije i njeni protivnici i izdajnici ne mogu u istu ravan i nikad neće ni moći!

Nema razloga da boračka organizacija brani revoluciju od neprijatelja. Ona mora preći u ofanzivu, misli Vjeko Blahovski, predsjednik Komisije za njegovanje revolucionarnih tradicija Opštinskog odbora SUBNOR—a Banjaluka.

Revolucija se brani svojim revolucionarnim hodom, rezultatima, a oni koji pokušaju „da stave klip u točkove“, nemaju pravo na dijalog. Prema takvima treba primijeniti oštre mjere revolucionarne demokratije.

Tok revolucije, i uz trenutne teškoće, ne može se skrenuti. Voda na izvorišne ne dazamuti i pored sve češćih pokušaja i pojava publicističke literature sumnjive vrijednosti i literature koja smišljeno iskrivljuje istorijske činjenice, pokušava da pomiri izdajnike i revoluciju, što je nemoguće. Od oružane borbe u našoj revoluciji dijele nas

četiri decenije. Upravo sada, ma da su akteri sudbonosnih događaja još u „stroju“, proturaju se teze o greškama i promašajima. A greška što se tiče, njih je bilo i naša historiografija se ne libi da o tome otvoreno, naučno govori. Uostalom, nijedna revolucija nije prošla bez propusta, ali o njima nikada nisu imali pravo da govore oni koji u toj revoluciji nisu dali makar i skroman doprinos.

Zašto uostalom braniti ono što jestvoreno od onih koji su stalno nastojali da razgrađuju, da oponiraju, traže „greške“ i na njima grade teze o promašajima. To su šovinisti, nacionalisti, iredenta i neprijatelji svih boja. Njih će i istorija staviti na svoje mjesto, a dotle im treba javno i otvoreno reći da česvaki pokušaj biti sankcionisan onako kako to zakon predviđa, jer jezikom u službi slobode i revolucije, nastao da štiti njene tekovine. I još da će te sankcije biti i brze i oštre. Nije neprijatelju mjesto na javnoj tribini, njegovim knjigama u knjižarskim izlozima, a tlapnjama i klevetama na stranicama štampe.

Sve se to može unaprijed spriječiti, ne odbranom, već ofanzivom progresivnih

snaga. Na njima je u ovom trenutku istorijski zadatak da se osprječuju — preduhitri. A to se može organizovano u porodici, školi, mjesnoj zajednici, radnoj sredini, omladinskoj organizaciji...

I predstojeći izbori, dio revolucionarnog hoda ove zemlje, prilika su za zbijanje redova, za „prebiranje“ — demokratsko, pošteno, kako to u našoj revoluciji jedino i može. To je šansa da se ozbiljnošću u izbornom postupku na svim nivoima društva otkaze povjerenje nesposobnima, smutljivcima, kolebljivcima, kalkulativcima, karijeristima i svima onim koji nisu u stanju da nose teško breme revolucionarnih zadataka.

Revolucija traži da se „govori u brk“, pa od toga ne treba odstupati. Borci su spremni upravo za takve razgovore, valja im pružiti podršku, jer ono „u brk“ izvešće nas čvršće i spremnije za nova preguca, pa i odricanja, ako je u korist bistrog izvora — osnovnih revolucionarnih opredjeljenja. Da „niko tamo“ ne muti vodu, čak ni iz prikrajka.

J. SLATINAC

PRENOSIMO

BORBA

IME I PREZIME PROBLEMA

Kad je prije desetak godina zvaničnom nazivu „obrazovanje“ s posebnim razlogom dodato i „prezime“ — vaspitanje, kao da se očekivalo da će samo to pomoći jačanju opšte društvene pažnje — na vaspitnu funkciju škole!

Nije, nažalost, mnogo pomoglo. Bili smo svjedoci da su ključni reformski potezi išli u pravcu jačanja samo obrazovne dimenzije škole, dok se ona vaspitna usput nekako zanemarivala. Tome je umnogome doprinijelo i guranje nastavnika na margine preduzetih promjena — stavljanjem u poziciju pukih izvršilaca zadataka koji su obično formulisani na drugim mjestima.

I kada danas kažemo da učenici i studenti „nisu postali subjekti nastave“, toj tvrdnji treba dodati i novu: nastavnici nisu postali subjekti vaspitno-obrazovne djelatnosti u cjelini.

Još svježije ocjene velikog savjetovanja o unapređivanju vaspitnog rada u školi održanog na Zlatiboru „da taj rad ozbiljno zaostaje“ ponovo su u žižu pažnje stavili pitanje — nastavnikove pozicije u društvu i školi! Poslije čitanja ove gomile nespornih zaključaka, javlja se, međutim, bojazan da se ponovo ne zanemari ključna istina: da samo zadovoljan i bezrezervno odan ovom društvu vaspitač — može uspješno i da vaspitava...

Pošto nastavnik vaspitava svojom ličnošću, svojim stavovima i shvatanjima, potrebno je preduzimati sve raspoložive mjere da se onemogući negativno vaspitno djelovanje na učenike onih nastavnika koji to čine sa nama tuđih idejnih i naučnih pozicija

— ispravno se kaže u ovim zaključcima, ali kao da se zaboravlja na moguće negativno djelovanje, ne samo onih nastavnika koji to čine „sa nama tuđih idejnih pozicija“, već i iz mnogo bezazelnijih razloga, da će sutra na primjer otići u penziju sa jedva dva stara miliona dinara!...

Zaprepašćuje podatak, nedavno objavljen u beogradskom „Prosvetnom pregledu“ da su dvije nastavnice: jedna iz Bogatića, druga iz Mionice, otišle prolijetos u penziju sa 1.300.000 starih dinara. Kako će tek proći generacija učitelja koja je poslije rata uzela dnevnik u ruke, koja nije znala za odmor i predah, radila i 16 sati dnevno — i koja danas polako odlazi na zasluženi odmor?

Da li čudi onda što pedagoške akademije sve teže popunjavaju broj upisnih mjesta za nove učenike. Što mladi ne odlaze u ovaj poziv i što pozitivne selekcije budućih nastavnika već poodavno nema.

Lako je reći: „Nastavnici vaspitavaju učenike ne samo svojim radom, angažovanjem, već odnosima, stavovima i osobinama ličnosti“ — prepisujemo dio iz pomenutih zlatiborskih zaključaka.

Jer dok god se nastavnikov rad nedovoljno vrednuje, on ne može primiti na svoja pleća ogromno breme reformskih promjena i vaspitne zadatke koji mu se s pravom nameću. On ne može biti ni ozbiljan „branič“ problema s kojima smo danas kao društvo suočeni — pred radoznalim pitanjima koja iz đackih klupa svakodnevno izviru.

E. BOGDANOVIĆ

KVALITET

Gotovo dvostruko više zemalja vraća nam izvezenu robu, nego što mi to činimo, zbog neodgovarajućeg kvaliteta. U prvih devet mjeseci ove godine najveća je vrijednost 257.868.231 dinar robe koju smo vratili SR Njemačkoj, a slijede Italija i Velika Britanija.

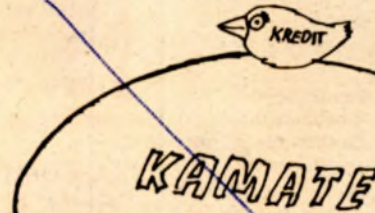
U istom razdoblju zbog neodgovarajućeg kvaliteta najviše su nam robe vratili iz SSSR, potom iz SR Njemačke, Njemačke DR Italije, Mađarske... To su podaci Jugoslavenske organizacije za standardizaciju i kvalitet Privredne komore Jugoslavije i SOUR-a „Jugoinspekt“.

REKLI SU...

Slovenačka otvorenost

Teško prihvatam izraze „lokalizam“ odnosno „slovenačka zatvorenost“. Ako uzmemo u obzir određene podatke i tokove, onda bi gotovo trebalo reći da se radi o dosta velikoj slovenačkoj otvorenosti. U jugoslovenskom konvertibilnom izvozu Slovenija učestvuje sa 25 odsto, što znači da je privreda Slovenije otvorena prema svetu, zatim, Slovenija udružuje sredstva sa bankarskim sredstvima u jedinstvenom jugoslovenskom prostoru u drugim republikama i pokrajinama. Uložila je znatna sredstva u razvoj poljoprivrede u Vojvodini, donela programe koji omogućavaju otvaranje novih radnih mesta na Kosovu itd. Sigurno je nemoguće zamisliti Sloveniju 2000. godine, a da ne bude uključena u jugoslovenski privredni prostor. Upravo tome posvećena je velika pažnja u dugoročnom, kao i u koncipiranju srednjoročnog plana, u kojem je to centralno pitanje.

(Dušan Šinigoj u emisiji „Aktuelno“, TV Ljubljana, 21. oktobra)

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prijedor, Skender-Vakuf, i Srbac.
Izdale i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirka Kljajn, (banjalučka bronika) Emilo Krljić, (popodnevni desk) Tamo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Štambek (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Pevačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (bronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Anđrić, Nureta Berić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Redžija Kuzmanović, Predrag Lazarević, Ota Marušić, Isam Mehić, Branko Pivarić, Nebojša Radmanović, Grahčo Ragnić, Nemanja Trifunović, Pravo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

PREDIZBORNA AKTIVNOST U OPŠTINSKOJ ORGANIZACIJI SK BOSANSKA GRADIŠKA

Češće u bazu

● Komunisti iz Dubrava traže da se društveno-politički radnici opštine i Republike češće nađu među neposrednim proizvođačima, naročito na selu

BOSANSKA GRADIŠKA, 29. oktobra - Izborom radnih tijela za izradu izvještaja o proteklom dvogodišnjem djelovanju i akcionog programa rada za naredni period u više partijskih organizacija na području bosanskogradiške opštine praktično je počela predizborna aktivnost. Na prvom predizbornom sastanku, koji je sinoć održan u Mjesnoj zajednici Dubrave, samokritički se ukazivalo na određene slabosti, ali iz vida nije ispušteno ni ono što je ostvareno u pozitivnom smislu. Članovi ove partijske organizacije su dosta

pažnje skrenuli na kriterije za izbor sekretarijata OO SK, odnosno delegata u opštinsku organizaciju SK.

Takođe, dosta pažnje je posvećeno pripremama za uvođenje samodoprinosu i narodnog zajma za zapošljavanje, zatim aktuelnim pitanjima iz oblasti poljoprivredne proizvodnje i kooperativnog odnosa, te planskog razvoja sela. Uz određene primjedbe, upućene na račun organizovanja zadrugarstva, komunisti u Dubravama su zatražili da se predstavnici društveno-političkog života opštine, pa i Republike, češće nađu među neposrednim proizvođačima, naročito na selu. Raspravljano je i o aktivnostima komunističkih organizacija, a povezani su u drugim partijskim organizacijama, gdje su zaposleni. Konstatovano je da se većina njih nedovoljno angažuje u radu društveno-političkih organizacija samoupravnih organa u ovom mjestu.

VI. SK

KAKO OBEZBIJEDITI SIROVINU „GLAMI“

POMOĆ IZ SLAVONIJE

BANJALUKA, 29. novembra - Krompir iz Lijevča polja odlazi u Dalmaciju sindikalnim organizacijama, a „Glami“ iz Glam-oča potrebno je, za normalnu proizvodnju u dvije smjene, 12.500 tona. Kako će se za narednu proizvodnu godinu obezbijediti sirovina i odluke ovom prerađivačkom kapacitetu, koji upravo zbog nedostatka sirovina i opterećenosti kamatama na anuitete posluje u izuzetno teškim uslovima.

„Glami“ je do sada isporučeno 2.500 tona krompira, lanijske zalihe ima oko 1.300 tona. Nedostaje, znači, 8.200 tona.

Imamo čvrste ugovore sa proizvođačima iz okoline Daruvara za 3.000 tona, zatim Čakovca 3.000 i Bačke Palanke 2.000 tona - tvrdi direktor „Glame“ Jovica Smiljanić.

Krompir je, znači, obezbijeđen na drugoj strani. Zašto? I „Glama“ i proizvođači iz Lijevča polja su članice AIPK „Bosanska krajina“. Zar se na toj relaciji nije mogla naći spona. Jer, otkupna cijena krompira u najvećoj ravnici Bosanske krajine je 35 dinara, a „Glama“ ga isporučiocima plaća ni manje ni više već 43 dinara. Ako upitate bilo kojeg poljoprivrednika koji je proizvodio krompir kakva je to cijena; reći će: „bolja ne može biti“. Pa ako tako kaže seljak, zašto mu ne vjerovati i zašto na toj relaciji i ne rješavati problem obezbijeđenja sirovine „Glame“? Svako drugo rješenje van Kombinata je posao kratkog daha.

JESENJA SJETVA U KOTORVAROŠKOJ OPŠTINI

Nužni dodatni napori

KOTORVAROŠ, 29. oktobra - Povoljne vremenske prilike neophodno je maksimalno iskoristiti za sjetvu pšenice. Ovo je naglašeno juče na proširenoj sjednici Opštinskog štaba za sjetvu, na kojoj je analizirana dosadašnja aktivnost na realizaciji akcionog programa jesenje sjetve. U raspravi je ocijenjeno da su osnovne zadružne organizacije blagovremeno pristupile nabavi sjemena i mineralnih đubriva, ali i dalje su poljoprivrednici zainteresovani za nabavku sjemena visokorodnih sorti pšenice.

Prema podacima nosioca razvoja do sada je u Kotorvaroškoj opštini zasijano oko 60 odsto površina. Poljoprivrednicima je isporučeno oko 160 tona sjemena pšenice, što predstavlja znatno veću količinu u odnosu na prošlogodišnju jesen. Preporučeno je da se svakodnevno prati tok sjetvenih radova i da se u slučaju potrebe obezbijede potrebne količine repromatorijala. Učesnici u raspravi su se jednoglasno složili da je potrebno ožičiti dodatne napore na sjetvi pšenice.

D. K.

U VRBANJCIMA

Izgradnja kooperativnog centra

KOTORVAROŠ, 29. oktobra - Ovih dana je u mjesnom centru Vrbanjci kod Kotor-Varoša započeta izgradnja kooperativnog centra. Osnovna zadružna organizacija Vrbanjci investiraće u izgradnju centra oko 230 miliona dinara. Kako soupoznati od Ostoje Modića, direktora OZO Vrbanjci, u sastavu kooperativnog centra će se izgraditi otkupni magacin, poljoprivredna apoteka i laktofrizna stanica. Radove izvodi OOUR Građevinarstva „Rad“ iz Kotor-Varoša sa kojim je ugovoreno da se objekat završi u prvoj polovini iduće godine. Izgradnja kooperativnog centra doprinijeće povećanju otkupa proizvoda od poljoprivrednih proizvođača sa područja na kojem djeluje osnovna zadružna organizacija iz Vrbanjaca.

D. K.

RAZVOJ PTT—SAOBRAĆAJA U BOSANSKOJ DUBICI

TELEFONI U SELIMA

● U Međuvodu je već instalisana centrala sa 120 brojeva uz mogućnost priključenja još 60

BOSANSKA DUBICA, 29. oktobra - Još prije nekoliko godina na području ove komune počela je ekspanzija telefonskog saobraćaja i na seoskom području. Najprije je instalisana centrala sa 300 priključaka u Johovi, odakle je nekoliko telefonskih linija „prešlo“ preko Une u Hrvatsku Slabinju. Potom je u Knežici instalisana centrala sa 180 brojeva, da bi ove godine otpočele aktivnosti na telefonizaciji mjesnih zajednica Međuvoda, Demirovac, Međeđa, Draksenić i Donja Gradina.

U Međuvodu je već instalisana centrala sa 120 brojeva sa mogućnošću priključenja još 60. Ovih dana intenzivno se radi na izgradnji telefonske mreže, pase očekuje da će do kraja godine u

Međuvodu, Mirkovcu, Celebnici-ma, Mlječani i Brekinji zazvoniti telefoni. Sredstva je obezbijedio OOUR PTT - saobraćaja Bosanska Dubica, a mještani su na ime učesća uplatili po 100 hiljada dinara.

I u pošti u Demirovcu instalisana je telefonska centrala kapaciteta 380 priključaka, a ovih dana se radi na telefonskoj mreži. Ukoliko sve bude teklo prema planu, postoje dobri izgledi da se i ovdje do kraja godine na upotrebu preda centrala i dio telefona.

Vrijednost obje investicije iznosi oko 100 miliona dinara, a najveći dio sredstava obezbijedila je Osnovna organizacija udruženog rada PTT-saobraćaja.

AKCIJA SOLIDARNOSTI U PRNJAVORSKOJ OPŠTINI

Slab odziv građana

PRNJAVOR, 29. oktobra - Na području mjesne zajednice Prnjavor postignuti su slabiji rezultati u realizaciji akcije Solidarnost na djelu, čiji su nosioci bili u Opštinsko vijeće Savezasindikata, OK SSO i OK Crvenog krsta. Tokom jednodnevne akcije od građana je prikupljeno 48 hiljada dinara i robe, uglavnom odeće i obuće, u vrijednosti od oko 150 hiljada dinara. Akcija je provedena i u radnim organizacijama, ali, takođe, bez očekivanih efekata. Jedino je vrijedno pomenuti primjer Osnovne škole „9. maj“, gdje je prikupljeno 50 hiljada dinara. Kako smo saznali u Opštinskoj konferenciji Crvenog krsta još nisu poznati rezultati postignuti na seoskom području, gdje se akcija takođe odvijala.

Što akcija nije donijela očekivane efekte dosta krivice snosi i omladinska organizacija, koja je angažovala samo 10 članova, od 30 predviđenih, da učestvuju u prikupljanju priloga.

B. R.

PEROM I KAMEROM

„TERITORIJALCI“ NA KOZARI

Na Mrakovici, najljepšem vrhu legendarne Kozare, preključje je završen dvodnevni susret 16 štabova teritorijalne odbrane ovog dijela Bosanske krajine, koji je uspješno organizovao banjalučki Okružni štab TO. Učesnici ovog skupa su razmijenili iskustva o dosadašnjim najaktuelnijim pitanjima razvoja i jačanja TO, unapređenja saradnje, organizacije i metodarada. Sanjima jetom prilikom razgovarao komandant TO BiH general-potpukovnik Mujo Mujkić.

Za vrijeme boravka na herojskoj planini predstavnici štabova TO iz Prijedorca, Sanskog Mosta, Bosanske Dubice, Prnjavora, Bosanskog Novog, Srpa, Čelince, Kotor-Varoša, Bosanske Gradiške, Skender-Vakufa i drugih opština prisustvovali su predavanju o temi „Vojno-politička situacija u svijetu i njen odraz na bezbjednost Jugoslavije“. O tome im je govorio pomoćnik komandanta Republičkog štaba TO BiH za politički rad Muharem Fetahagić.

Dvodnevni susret na Mrakovici su, između ostalog, karakterisala istinska druženja i sportska takmičenja u streljaštvu, malom fudbalu i šahu. Konkurencija je bila žestoka, vodila se velika borba za svaki krug, gol i poen. U gađanju iz vojničkog pištolja, najatraktivnijoj sportskoj disciplini „teritorijalaca“, najviše uspjeha su imali takmičari Štaba TO Banjaluka. Pehare im je uručio pukovnik Milenko Katić, koji je otvorio i zatvorio ovaj susret.

Komandant Štaba TO Prijedor Sakib Bešić predao je na kraju zastavu susreta svom kolegi iz Jajca, gdje će se održati naredni susret štabova teritorijalne odbrane banjalučkog regiona.

ZI ĐURIĆ

DNEVNIK

Bolji napon

SKENDER—VAKUF, 29. oktobra - Uskoro će žitelji skendervakufskog naselja Mahala imati manje problema sa strujom. Radnici RJ „Elektrobanjaluka“ privode kraju radove na rekonstrukciji nisko-naponske mreže u ovom naselju. Ovim radovima se prišlo zbog dotrajalosti mreže i radi poboljšanja naponskih prilika u ovom kvartu. Sredstva za ovaj zahvat obezbijedilo je OOUR „Elektrobanjaluka“ iz Banjaluke.

Omladinska politička škola

PRNJAVOR, 29. oktobra - Na prigodnoj svečanosti u Prnjavoru su dodijeljena priznanja za 50 polaznika omladinske marksističke škole. Oni su prije toga posjetili Radnu organizaciju „Pionir“, gdje su se upoznali sa proizvodnim procesom a Školu su organizovali Centar za marksističko obrazovanje OK SK i OK SSO Prnjavor.

ZAŠTO SMO POSLJEDNJI U EVROPI PO UPOTREBI VJEŠTAKA

Gubitkom se ne sije

Da bi zasijao hektar pšenicom, po svim agrotehničkim zahtjevima, zemljoradnik, u ovom trenutku i po današnjim cijenama repromaterijala, treba da investira 190.839 dinara. A kada dođe jesen, kada sabere sve plodove krušnog žita i proda ga, po današnjoj zaštitnoj cijeni 47 dinara po kilogramu, zaradiće 176.600 dinara. Znači, sijati pšenicu u današnjim uslovima je čist gubitak.

To su izračunali analitičari AIPK „Bosanska krajina“. U Analizi se još preciznije dodaje da je 1980. godine za kupovinu univerzalnog kombajna seljaku trebalo 122.630 kilograma pšenice, a danas mu treba 125.890 kilograma; za kupovinu traktora IMT-53 trebalo je 20.936 kilograma žita, a danas treba 24.769, odnosno za kupovinu litre regresirane nafte trebalo mu je 2,13 kilograma, a danas mu treba 2,90 dinara.

Ove dvije paralele rekle su sve. Krušnog žita neće biti sve dok se ne urazume cijene. Seljaci jednostavno kažu da žito ne bi ni sijali da im nije potrebna slama, kao prostirka stoci. Jer, od kada je svijeta i vijekova, seljak nikad nije sijao da bi gubio već da bi zaradio. A njegova zarada u otkupu žita nije u cijeni proizvodnje već u premijama koje daje i država i republika i prerađivači. Međutim, koliko je dovoljno da seljaka stimuliše na pravu proizvodnju krušnog žita.

Cijena sjetve, cijena otkupa i seljakova zarada u ovoj kalkulaciji dani su odgovor na pitanje koje se čuje na svakom koraku - zašto seljak ne upotrebljava kvalitetno sjeme, zašto se ne pridržava agrotehničkih mjera i zašto smo posljednji u Evropi po upotrebi vještačkog đubriva. Kamen spoticanja očito je u disparitetu cijena, kojese seljak ne može da dokuci,

● **Po svim agrotehničkim zahtjevima zemljoradnik po sadašnjim cijenama repromaterijala treba da uloži 190.839 dinara da bi zasijao hektar pšenice ● Kad u jesen sabira ljetinu, dobiće 176.600 dinara, što znači da gubi na pšenici**

ali ga lako osjeti. I u takvim uslovima on traži svoju računnicu kojom drži kao pijan plota - sije svoje sjeme, koje daje manji prinos, ali je jeftinije: upotrebljava svoj stajnjak, ne prihranjuje žitarice poslije zime - i sve mu to daje toliko koliko je potrebno žita njegovom domaćinstvu i slame za stoku.

Kalkulacija, koju su uradili analitičari AIPK „Bosanska krajina“, jasno ukazuje da je cijena koštanj kilograma proizvedenog žita 50,22 dinara, a država mu je odredila zaštitnu cijenu 47 dinara. Njih dvije nikako da se susigne. Očito da brže rastu troškovi proizvodnje nego što se uspije da uskladi zaštitna cijena. A tome je glavni „krivac“, jer je, po sadašnjim cijenama, preskup za seljaka. Zato ga seljak iz svih svojih kalkulacija briše koliko može. A to brisanje dalo je jasan odgovor - niti nam je prinos kakav bi trebalo da bude, niti imamo dovoljno žita za potrebe mlinsko-pekarске industrije.

Država je sa svoje strane učinila sve što može - dala je seljaku regres za sjeme, regres za vještak i smanjila kamatu za sjetvene kredite. I opet to nije dovoljno da seljaku u startu garantuje čistu zaradu, već gubitak. A zna se da seljak neće sijati nešto što mu na kraju neće donijeti dohodak. Kada bi tih 190.839 dinara orodio po današnjoj kamati u vrijeme „kamatne berbe“ imao bi čist dohodak od 131.678 dinara. Treba li mudrovati pa da se vidi gdje je beričetnija žetva - u banci ili na njivi.

Ratko MARIĆ

PREKIDI TRUDNOĆE

ZLOUPOTREBA POBAČAJA

● **Žene se teško odlučuju za upotrebu zaštitnih sredstava protiv neželjene trudnoće: u Banjaluci se godišnje obavi oko pet hiljada pobačaja, što bi značilo da to od hiljadu žena čine 94 ● Na odluku o prekidu trudnoće utiču i sve teži uslovi za život porodice**

Na Ginekološkoj klinici u Banjaluci godišnje se obavi oko pet hiljada pobačaja. Ako znamo da Banjaluka ima 53 hiljade žena u fertilnoj dobi, dolazimo do fantastične brojke od 94 pobačaja na hiljadu žena. Sve više je zahtjeva za prekid pođmaklih trudnoća, iako je pravilo da se one rade samo u izuzetnim, medicinski opravdanim slučajevima.

Pobačaja ispod 19 godina starosti u prosjeku je 350 godišnje. Iako već neumoljivo opori ovi podaci postaju sasvim poražavajući u poređenju sa situacijom u drugim zemljama. U Čehoslovačkoj je na hiljadu žena 1981. godine bilo šest pobačaja, u Danskoj četiri, a u Holandiji jedan.

Društvene promjene su posljednjih decenija u velikoj mjeri promijenile život žene. Iz vjekovne zaostalosti krenula je u školu, kancelariju, na rukovodeće radno mjesto. Sticanje prava na slobodu ljubavi, izbor bračnog druga, prava na materinstvo i legalan prekid trudnoće bile su bitne karike procesa oslobođenja žene. Sve to omogućila je dobri dijelom i medicinska nauka stvarajući veliki broj različitih sredstava za zaštitu od neželjene trudnoće.

No, i pored svega, susrećemo se sa pojavama koje u najmanju ruku zbunjuju. I pored mogućnosti za izbor adekvatnog kontraceptivnog sredstva broj prekida trudnoće u našoj zemlji raste iz godine u godinu. Prema podacima Saveznog zavoda za zdravstvenu zaštitu, Jugoslavenka je po broju pobačaja u Evropi na samom vrhu. U toku 1983. godine u našim zdravstvenim ustanovama obavljeno je više od 372.000 pobačaja. Svake godine taj broj se povećava za osam hiljada. Istovremeno porodice su nam sve manje. Više se ne pitamo hoće li

treće dijete. Često se lišavamo i prvog. Ni saznanje da je svaki prekid trudnoće potencijalna opasnost za ženino zdravlje i mogućnost njenog kasnijeg porodne smanjuje ove brojke.

Evo dalje statistike pobačaja u republikama i pokrajinama na hiljadu žena: u BiH - 46, u Crnoj Gori - 48, Hrvatskoj - 54, Sloveniji - 57, Srbiji sa pokrajinama - 104, na Kosovu 24 i u Vojvodini - 100. Jugoslavenski prosjek je 73 pobačaja na hiljadu žena.

Nema sumnje da na odluku prekida trudnoće utiču sve teži uslovi za život porodice. Put do zaposlenja i stana čini se beskrajinim. Cijene odeće, obuće, svega ostalog što je neophodno za normalan život djeteta vrtoglavu su visoke. Da ne spominjemo probleme čuvanja, smještaja u vrtić ili praćenja djeteta do škole. Zaposlenj ženi posebno je teško. Kako da odgovori svim obavezama na radnom mjestu, porodici, domaćinstvu.

I pored svega, nije li pravo na slobodan prekid neželjene trudnoće ipak zloupotrebijeno. Zašto smo iz planiranja porodice izbacili upotrebu zaštitnih sredstava? Zloupotreba prava na prekid trudnoće sve je izraženija među mladim ženama. Samo u Bosni i Hercegovini uradi se više od 125 pobačaja na hiljadu žena koje nisu napunile ni devetnaest godina.

Promjene u nauci i društvu ipak su brže od promjena u našoj svijesti. Kao da smo zaboravili da je medicinsko prosvječavanje još uvijek prioritetan zadatak u našoj sredini, pogotovo ako nas ovako „napredujući“ čeka demografska katastrofa.

Z. G. ĐUKOVIĆ

OPŠTINSKA KONFERENCIJA SSRN I OK SSO BANJALUKA O PREDSTOJEĆIM IZBORIMA

Kadar u delegacijama!

BANJALUKA, 29. oktobra - Funkcionisanje svakog političkog sistema zavisi na kraju krajeva - od ljudi. Budući da je u dosadašnjem funkcionisanju našeg sistema bilo dosta praznog hoda, predstojeće izbore trebalo bi iskoristiti za značajnije kadrovske injekcije. Ovo je rečeno na današnjem sastanku koji su Opštinska konferencija SSRN Banjaluka i Opštinska konferencija SSO organizovale sa aktivistima - predsjednicima mjesnih konferencija SSRN i predsjednicima mjesnih konferencija SSO. Sastanak je održan radi obezbjeđenja što kvalitetnijih priprema za provođenje izbora u organizacijama Socijalističkog saveza radnog naroda, izboraza delegacije i delegate u skupštine društveno-političkih i samoupravnih interesnih zajednica.

Na sastanku je obavljen i dogovor o brojinim praktičnim pitanjima u pripremama za buduće izbore - od činjenice da se u velikim stambenim objektima ljudi međusobno ne poznaju (kako tek onda u okviru mjsne zajednice) pa do činjenice da se u seoskim mjesnim zajednicama teško može obezbjeđiti dovoljan broj ljudi. Takođe je istaknuto da treba razvijati uvriježeno mišljenje da susamo mjesto direktora i funkcionera - kadrovska mjesta. Naprotiv, istaknuto je danas, za budući razvoj naše zajednice od presudnog je značaja kakav će se kadar nalaziti u delegacijama u idućem periodu. D. S.

ISPRAVKA

U jučešašnjem broju lista na strani 4. u tekstu „Partizanska bolnica nije zaboravljena“ autoru se potkrala materijalna greška. A. A. Karabegović je bila komesar bolnice na Čemernici, a ne narodni heroj, kako je u tekstu pisalo.

SA ŽIRIJEM AKCIJE „KAKAV TURIZAM ŽELIMO“ U JAJCU

Manje od mogućeg

● **Gosti uvijek traže nešto novo što će njihov odmor u gradu učiniti ljepšim i sadržajnijim, ali je entuzijazam ugostiteljsko-turističkih radnika posustao u posljednje vrijeme ● Postiže se manje od mogućeg, od onoga što pružaju prirodne ljepote**

Jajce, grad AVNOJ-a i bogate istorijske prošlosti prava je atrakcija, naročito za grupe mladih turista. S jeseni i u proljeće grad preplava školske ekscurzije. Dolaze ovdje mladići i djevojke iz svih krajeva naše zemlje da se direktno na ovom izvorištu revolucije uvjere u istinitost lekcija iz istorije, dolaze da se još jednom prisjete kako se stvarala Jugoslavija i naša današnjica.

I ove jeseni je bilo tako. Smjenjivali su se autobusi školskih ekscurzija jedni za drugim. Mladi su žurili da vide Muzej AVNOJ-a, da vide mjesto gdje su udareni temelji federativne Jugoslavije.

Međutim, u Jajce nedolazesa mo školske ekscurzije kako bi naučile novu lekciju iz naše bliske istorijske prošlosti. Ovaj grad u posljednje vrijeme sve više posjećuju brojni domaći i strani gosti. Nije to ni čudo jer u ovom gradu se zbilja može naći za svakog ponešto. Na ovom mjestu sreli su se i udružili istorija i prirodne ljepote. Ugostiteljski i turistički radnici iz ove bosanskokrajiške komune to su znalački iskoristili. Svi njihovi smještajni kapaciteti se dobro koriste i pored toga što u mnogim ugostiteljsko-turističkim organizacijama zbog opadanja kupovne moći stanovništva bilježe manje posjeta i noćenja, naročito domaćih gostiju.

U Jajcu, dakle, imaju sve preduslove za razvoj modernog turizma. Mogu praktično ponuditi sve za ugodan odmor i rasonodu gostiju. Zato i turistički radnici ovaj grad nazivaju kontinentalni Dubrovnik.

Prirodne ljepote, ali i turistička poslovnost: Jajčke vodone

Međutim, u protekloj turističkoj sezoni čini se nije bilo tako. Utisak je da entuzijazam i veća angažovanost ugostiteljskih radnika posustaju. Kao da se zadovoljavaju

onim što su do sada uradili u ovoj oblasti pa misle kako sada treba samo ubirati plodove istorijske slave i prirodnih ljepota.

To sigurno nije tako. Gosti uvijek traže nešto novo, što će njihov odmor u tom gradu učiniti ljepšim i sadržajnijim. Sa onim što su do sada u Jajcu postigli, kada je riječ o razvoju turizma i obogaćivanju turističke ponude, može se biti zadovoljno: uz smještajne kapacitete gosti ovdje imaju sportske terene, staze za šetnju i izuzetne pogodnosti za lov, ribolov. Tu su čiste planinske rijeke, među njima Pliva i njeno jezero. Lovcima su dakako zanimljive okolne šume bogate sitnom i krupnom divljači.

OCJENE

U akciji „Kakav turizam želimo“ Jajce je od mogućih 100 sakupilo 64 boda. Najviše ocjene su im pripale za čistoću i urednost hotela i ostalih ugostiteljsko-turističkih objekata kao i za saobraćaj, trgovinu i snabdjevanje.

sadržaja vanpansionske potrebnije. Najviše ocjene su im pripale za čistoću i urednost hotela i ostalih ugostiteljsko-turističkih objekata kao i za saobraćaj, trgovinu i snabdjevanje.

TABELA

1. Sanski Most	68,5
2. Mrkonjić-Grad	64,4
3. Jajce	64
4. Prnjavor	63,8
5. Bosanski Novi	63,2
6. Bosanska Dubica	63,1
7. Bosanska Graditška	63
8. Laktaš	60,4
9. Prijedor	57
10. Kluč	54,6
11. Kolor-Varoš	54,5
12. Šipovo	54,4
13. Čelina	53,1
14. Srbac	50
15. Skender-Vakuf	46,2
16. Glamoč	45,3

To nažalost nije i jedina zamjerka. Ima ih mnogo. U nekim kafanama drže gajbe sa pićem čak i u sanitarnim čvorovima; ili u njihovoj neposrednoj blizini. U ovom gradu duže vrijeme ne radi rasvjeta tako da oni koji žele da upoznaju Jajce noću sigurno je da će biti uskraćeni za to zadovoljstvo.

Ovi podaci govore da je ljudima koji sada rade u oblasti ugostiteljstva i turizma malo stalo do toga. Vrijelo bi zato da u Radnoj organizaciji „Pelva“ u narednom periodu malo više pažnje posvete razvoju turizma i da ovoj značajnoj oblasti privredovanja vrate ugled koji je sve doskoro imala u ovoj komuni.

V. DUBOČANIN

SJEDNICA SAVEZNOG VIJEĆA SKUPŠTINE SFRJ

SREDSTVA VRATITI PRIVREDI

Usvojeni zakoni o interesnoj zajednici za stambenu izgradnju za potrebe radnika i funkcionera saveznih organa, o carinskim zonama i privremenom zabranom raspolaganja dijelom sredstava društveno-političkih zajednica i samoupravnih interesnih zajednica društvenih djelatnosti za potrošnju u 1985. godini

BEOGRAD, 29. oktobra (Tanjug) — Drugi dan zasjedanja Saveznog vijeća Skupštine SFRJ počeo je raspravom o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Saveznog vijeća i o zajedničkom radu oba vijeća Skupštine, kojaje zaključena usvajanjem nacrtatih izmjena. Vijeće je donijelo i poseban zaključak da se za narednu novembarsku sjednicu pripremi prijedlog odluke o obrazovanju komisije za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline, za šta se zalozila većina od 12 delegata koji su učestvovali u raspravi.

Delegati Saveznog vijeća su danas usvojili i Zakon o interesnoj zajednici za stambenu izgradnju i upravljanje stanovima za potrebe radnika i funkcionera saveznih organa. Zakon je pošao od načela da cjelokupni stambeni fond saveznih organa predstavlja društvenu svojinu na koju pravo raspolaganja ima SFRJ, a koriste ga radnici i funkcioneri saveznih organa. Stambenim fondom upravljaju savezni organi i radnici u radnim zajednicama ovih organa, kao i korisnici stanova. Zakonom je regulisano da Skupština SFRJ, Predsjedništvo SFRJ, SIV i radne zajednice ovih saveznih organa postojeći stambeni fond, kao i sredstva namijenjena za stambenu izgradnju udružuju u interesnu zajednicu, koja se stara o

zakonitom, racionalnom, namjenskom i društveno-cjelishodnom korišćenju stambenog fonda. Propisom je utvrđeno da interesna zajednica preduzima i mjere kontrole zakonitosti korišćenja stambenog fonda, a kada je to potrebno pribavlja i dostavlja podatke radi pokretanja i vođenja postupka u slučaju nezakonitog korišćenja stambenog fonda.

Vijeće je zatim usvojilo Zakon o carinskim zonama koji će se osnivati radi proizvodnje robe za izvoz i unapređivanje izvoza robe i usluga. Carinska zona se po novom propisu, koji je dosta dugo pripreman, definiše kao dio carinskog područja zemlje na kome OUR-i obavljaju pomenute poslove uz znatne carinske i druge olakšice.

Zakon predviđa da se carinske zone mogu osnivati u lukama i pristaništima koji su otvoreni za međunarodni saobraćaj vodenim putevima, kao i u robno-transportnim centrima na glavnim evropskim magistralnim saobraćajnim pravcima. Zonu osniva radna organizacija koja upravlja zemljištem na koje se ona locira, samostalno ili sa drugim zainteresovanim radnim kolektivima.

Cio zakon je, inače, rezultat ideje da se iskoriste pogodnosti koje pruža položaj naše zemlje

kao značajnog tranzitnog područja između zapadnog tržišta i zemalja Afrike i Azije, i prodajom robe, odnosno pružanjem usluga osigura veći devizni priliv.

Delegati su po hitnom postupku usvojili i zakon o privremenoj zabrani raspolaganja dijelom društvenih sredstava društveno-političkih zajednica i samoupravnih interesnih zajednica društvenih djelatnosti za potrošnju u 1985. godini. Cilj ovog zakona je da se dio sredstava koja društveno-političke zajednice i SIZ-ovi društvenih djelatnosti ostvare iznad okvira predviđenih rezolucijom za ovu godinu vrati privredi. OUR-i bi, kako je to zakon regulisao, ovaj novac „dobili“ putem smanjivanja poreskih stopa i doprinosa iz dohotka i ličnih dohodaka radnika.

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku bilo je neophodno, kako bi se što manje zahvatilo iz privredne kase i olakšalo ostvarivanje politike ekonomske stabilizacije, ali i realizovali ciljevi rezolucije za ovu godinu.

Savezno vijeće je danas prihvatilo i dva amandmana koja je na ovaj interventni zakon dao Odbor za društveno-ekonomske odnose. Tako su iz kruga onih kojima se ograničavaju sredstva izuzeta namjenska sredstva iz budžeta Makedonije za vraćanje deviznih kredita uzetih za gradnju kombinata „Feni“ u Kavadarcima. Ograničenja neće biti ni za sredstva za lične dohotke zaposlenih u zdravstvu, nauci i obrazovanju i kulturi, s tim što će se isplaćivati najviše do nivoa koji su zaposleni u ovim djelatnostima ostvarili u septembru ove godine.

DANAS PLENUM CENTRALNOG KOMITETA SKJ

Stavovi čekaju akciju

Zapošljavanje i ostvarenje ustavne koncepcije jugoslovenske federacije u središtu pažnje

BEOGRAD, 29. oktobra (Tanjug) — U Beogradu sutra počinje dvodnevna sjednica Centralnog komiteta SKJ na kojoj će biti razmotrena dva izuzetno značajna pitanja — zapošljavanje i ostvarenje ustavne koncepcije jugoslovenske federacije.

Prvog dana rada na dnevnom redu je zapošljavanje. Kao osnova za raspravu poslužiće pripremljeni prijedlog stavova o aktuelnim idejno-političkim pitanjima ostvarivanja politike zapošljavanja i socijalne politike i uvodno izlaganje koje će podnijeti član CK SKJ Dušan Bogdanov. S obzirom na to da se bitna opredjeljenja iz Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije u vezi sa politikom zapošljavanja ne ostvaruju, očekuje se da će se Centralni komitet, pored ostalog, još jednom založiti za brži razvoj male privrede, produktivno radno angažovanje stanovništva i potpuniji i stabilniji razvoj proizvodnje i usluga.

O ostvarivanju ustavne koncepcije jugoslovenske federacije najviši partijski forum raspravlja prvi put nakon usvajanja Ustava. S obzirom na to da je u međuvremenu, pored određenih rezultata, došlo i do narušavanja ustavnih načela, pa ponekad i do konflikata, očekuje se da će predstojeća rasprava biti izuzetno „bogata“. Treba pretpostavljati da će već dosad obavljene poslove — kritička analiza funkcionisanja političkog sistema i stavovi Predsjedništva CK SKJ o ostvarivanju zajedništva u SR Srbiji — značajno doprinijeti konkretno-

sti i odlučnosti stavova koje će CK SKJ usvojiti o tim pitanjima. Uvodno izlaganje o toj tački dnevnog reda podnijet će član Predsjedništva CK SKJ Milan Kučan.

DEBATA U PRAVNOM KOMITETU GENERALNE SKUPŠTINE OUN

Jugoslavija osuđuje terorizam

UJEDINJENE NACIJE, 29. oktobra (Tanjug) — „Jugoslavija je uvijek i bez izuzetaka osuđivala i osuđuje terorističke akte i nikada nije nalazila nikakvo opravdanje za ubistvo nevinih ljudi, žena i djece“, izjavio je u debati o terorizmu u Pravnom komitetu Generalne skupštine jugoslovenski predstavnik Dragomir Đokić.

On je istovremeno upozorio da se ne može očekivati efikasna borba protiv međunarodnog terorizma u jednom dijelu svijeta dok se terorističke grupe i praksa terora ohrabruje i finansira u drugom. „Ne može se očekivati“, rekao je još Đokić, „da nečija diplomatska i konzularna predstavništva budu sigurna u drugim zemljama a da se istovremeno dozvoljavaju ponovljeni napadi na tuđa diplomatska i konzularna predstavništva u sopstvenoj“. Pozivi za određenu borbu protiv terorizma neće, prema njemu, imati efekta ako se „flertuje sa fašističkim organizacijama iz kojih se regrutuju kriminalci i teroristi“. „Ne možemo tretirati jednu vrstu terorizma kao zločin u jednoj prilici a u drugoj kao vid političke opozicije i borbe za ljudska prava“, zaključio je Đokić.

Zajedno sa drugim nesvrstanim zemljama, izjavio je jugoslovenski predstavnik, više puta smo istakli potrebu da se međunarodna zajednica uhvati ukoštac sa izvorima i korijenima terorizma. „Pri tome imamo na umu“, objasnio je on, „ponašanje nekih država koje se manifestuje u agresiji, državnom terorizmu, stranoj okupaciji, intervenciji, miješanju u unutrašnje poslove, pokušajima političke i ekonomske dominacije nad drugima, kao i različite oblike pojedinačnog terorizma“.

NEŠTO VIŠE POSLA ZA NEIMARE

Mistrije manje miruju

BEOGRAD, 29. oktobra (Tanjug) — Postoje izgledi da do kraja ove godine bude zaustavljen dugotrajno opadanje proizvodnje u građevinarstvu. Prema najnovijim anketama Zavoda za istraživanje tržišta (ZIT) proteklih mjeseci građevinska operativna je imala nešto više posla, a živnulo je i ugovaranje novih radova. Ove ocjene potvrđuju i podaci Službe društvenog knjigovodstva Jugoslavije prema kojima je broj gradilišta u zemlji sredinom godine bio za oko 5.300 veći nego u isto vrijeme lani.

Procjene o povoljnijim kretanjima većina anketiranih radnih organizacija daje i za prvo tromjesečje naredne godine. Jači podsticaji dolaze iz sektora takozvane kapitalne izgradnje. Sve više poslova zaključuje se u izgradnji energetskih objekata, saobraćajnica i u poljoprivredi.

MEĐUNJEMAČKI ODNOSI

Honeker konačno u Bonu?

BON, 29. oktobra (Tanjug) — Bulevarski „Bild“ je danas objavio vijest po kojoj Erich Honeker „sada konačno“ — sredinom decembra dolazi u posjetu SR Njemačkoj. Zvanični predstavnik bonske vlade Ost, međutim, tu i ostale takve novinske informacije nazvao je „čistim špekulacijama“.

Ost je, doduše, ponovo potvrdio da poziv šefa države i partije Njemačke DR „stoji odavno“, ali je energično dodao da zasad „nikakav termin nije utvrđen“.

Honeker je ovamo, i to na poziv još bivšeg socijaldemokratskog kancelara Smita trebalo da dođe u proljeće 1983, ali se poslije promjene vlade u Bonu ta posjeta već dvaput odlagala. Sada se njeno konačno ostvarenje ovdje vezuje za uspješan ishod predstojećeg sastanka američkog predsjednika Regana sa sovjetskim liderom Gorbačovim.

SOVJETSKO-AMERIČKI ODNOSI IZ MOSKOVSKOG UGLA POSMATRANJA

Blaga tendencija približavanja

Regan i Gorbačov će u Ženevi razmotriti zaista najvažnija pitanja savremenog svijeta

MOSKVA, 29. oktobra (Tanjug) — Uoči predstojećeg dolaska u Moskvu američkog državnog sekretara Džordža Šulca, radi posljednjih razgovora i priprema novembarskog samita Gorbačov-Regan, mnoga pitanja i dalje ostaju otvorena, ali se postojeće razlike ipak ne produbljuju. Utisak je moskovskih posmatrača da je došlo do blage tendencije približavanja, što bi trebalo i da potvrdi susret sovjetskog i američkog ministra inostranih poslova i 4. i 5. novembra u Kremlju. Jedno od otvorenih pitanja, na primjer, vezano je za dnevni red ženevskog susreta. Sovjetski Savez ostaje pri zaustavljanju trke u naoružavanju, smanjivanje postojećeg nuklearnog arsenala i zabranjivanje militarizacije kosmosa. Sjednjene Države sugerisu sada da se i tzv. regionalni problemi — prije svega krizna žarišta — razmatraju u susretu Regana i Gorbačova. Sudeći po prvoj sovjetskoj reakciji, Moskva smatra da je Reganov prijedlog o

unošenju „regionalnih problema“ u dnevni red ženevskog susreta pokušaj guriranja u drugi plan problema razoružanja i „zvjezdanog rata“. Pa ipak, sovjetska reakcija nije bila negativna.

Iz toga bi se moglo zaključiti da je SSSR spreman da razgovara sa SAD i o tim pitanjima, ali se ne slaže da se ona ograniče na Afganistan, Kambodžu, Angolu ili Etiopiju. U tim zemljama je, naime, sovjetsko angažovanje bilo prisutno direktno ili preko saveznika.

Zbog toga Moskva postavlja na dnevni red i druge „regionalne“ probleme, kao što je situacija u Južnoj Africi, na primjer i pitanje Nikaragve, kao i situacije u Centralnoj Americi i na Karibima. Moskva je spremna da razmotri, jer osjeća se da su tu pozicije Sjedinjenih Država slabije. Sve u svemu, može se očekivati da dalje približavanje sovjetskih i američkih stavova o dnevnom redu ženevskog susreta. To bi značilo da će Gorbačov i Regan u Ženevi razmotriti zaista najvažnija pitanja savremenog svijeta — probleme razoružanja i kosmosa, pitanja regionalnih kriza u svijetu i sa tog aspekta odnose Istoka i Zapada, kao i bilateralne sovjetsko-američke odnose.

BON

BUNDESVER I TRADICIJA

OD DOPISNIKA TANJUGA

Vraćanje Hitlerovih zastava?

● **Ministar odbrane priprema novi kodeks o njegovanju tradicije oružanih snaga** ● **Mjesto dobijaju i „stari kameradi“** ● **Kome i čemu treba da služi „nova tradicija“?**

Vermahta i tragično uvlačenje nje-mačkih vojnika u grijeh onog vremena. Za razliku od Apelovog, u Vernerovom kodeksu nema ni riječi o krivici Vermahta.

U Apelovom kodeksu, pak, postojali makar oprezna diferencijacija: oružane snage su u zločin bile upletene „dijelom s krivicom i dijelom bez krivice“. U njemu, međutim, stoji i kategoričan stav: „Režim nepravde, kakav je (Hitlerov) Treći Rajh, ne može biti osnova tradicije“.

Verner sada te pasuje izbacuje. Zašto? Opravdanje je nađeno u „protestima bivših vojnika koji se osjećaju ekskomuniciranima“. Sada će „stari kameradi“ biti zadovoljni sljedećom formulacijom: „Držanje i doprinos svih vojnika i jedinica iz onog doba, koji su se časno borili, za Bundesver je vrijedno poštovanja“.

Da li zbog te isključive konstatacija Verner u tajnosti drži nacrt svoga kodeksa? Da li je „provaljivanje“ te tajnosti preko štampe zapravo son-daža raspoloženja u javnosti? Teško je na to odgovoriti. Kad je,

nasuprot tome, usvajanje Apelovog kodeksa, prethodila mu je višemjesečna javna rasprava o praktično svakom pasusu.

MOGU I „DRUGE ZASTAVE“

Šta sve znače „nove definicije“ odnosa Bundesvera prema Vermahtu, možda se najbolje vidi iz odredaba o zastavama.

Po dosad važećem Apelovom kodeksu, Bundesver i njegove jedinice ne smiju da koriste zastave i grbove Hitlerovog Vermahta. Po Vernerovom nacrtu, međutim, takode će na vojnim ceremonijama biti korišćene samo sadašnje zastave, ali: „druge zastave mogu da se nose“.

Po Apelovom kodeksu, s druge strane, kasarne jedinice, brodovi i avioni Bundesvera mogli su dosad da nose imena „ličnosti koje to zaslužuju doprinosom slobodi i pravdi“. Po Vernerovom nacrtu, moći će to i po „ličnostima koje su primjerne po držanju i ostvarenju“.

Možda sve to i ne znači da će jedinice Bundesvera nositi Hitlerove

zastave, ali znači da će „stari kameradi“ moći da ih donesu na vojne parade. Po Apelovom kodeksu Hitlerovi generali nisu zasluživali da današnje kasarne jedinice nose njihova imena, jer nisu bili na strani slobode i pravde, ali je po Vernerovom nacrtu i to moguće.

Verner je, najzad, jednom prilikom obećao da će u njegovom kodeksu biti vrednovan i „otpor nacističkom režimu“. Tome, međutim, nije — sudeći po štampi — posvećen ni jedan jedini poseban pasus. Ti „Borci otpora“ se, doduše, pominju u nekim pasusima, ali samo uzgred i uvijek uz „vojnike koji su se časno borili“ i s kojima su izjednačeni, jer „svi podjednako zaslužuju našu pažnju“.

Možda je Verner, poznat kao izuzetan vojnik današnjice, u tom okretanju prošlosti usamljen? Ali, 30-godišnjica Bundesvera biće obilježena bojevim gađanjem, vojnom paradom i bivakom u kojem će s vojnicima razgovarati kancelar Kol i svi njegovi ministri. I, biće to na poligonu NATO kod Bergena, u Donjoj Saksoniji.

U neposrednoj blizini toga poligona je bivši koncentracioni logor Bergen-Belsen. Do te parade i tog bivaka Vernerov kodeks za njegovanje tradicije Bundesvera će već stupiti na snagu.

Milenko BABIĆ

PROTIV IZGREDNIKA U SPLITU

POKRENUT KRIVIČNI POSTUPAK

● Svih desetoro izgrednika nalazi se u istražnom pritvoru

SPLIT, 29. oktobra (Tanjug) — U istražnom dijelu Okružnog suda u Splitu u toku je krivični postupak protiv desetorice izgrednika uhapšenih nakon nacionalističkih i šovinističkih izgređa, što su se desilo u Splitu poslije nogometne utakmice „Hajduk“ — „Crvena zvezda“ prethodne nedjelje.

Zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela nasilničkog vladanja i izazivanja nacionalne mržnje i razdora 20. oktobra poslije spomenute utakmice, pokrenut je istražni postupak protiv Ivice Cindrića (21) nezaposlenog pkv bravara, te četvorice mladih punoljetnika Marina Smolčića (18), Dražena Vranješa (18), Gorana Medvidovića (18) i Ante Udovičića (18) svi učenici iz Splita. Pred sućem za maloljetnike u toku je pripremni postupak i protiv N. K. (17), R. M.

(17), A. M. (17), M. K. (17) i T. O. (16).

Svih desetoro nalazi se u istražnom pritvoru. Pored toga istražni sudija za maloljetnike vodi poseban postupak protiv osam maloljetnika koji su u području Brda kamenjem istog dana napali voz za Beograd, pri čemu je porazbijano više stakala na vagonima i lakše ozlijeđeno više putnika. Među tom grupom napadača većina su štićenici Odojnog centra za maloljetnike koji se nalazi u neposrednoj blizini mjesta napada.

Kako je već objavljeno, po hitnom postupku opštinski sudija za prekršaje kaznio je kaznom zatvora od 20 dana Dragana Mrkonjića (18) i Tonča Županovića (18) učenike iz Splita, te maksimalnom kaznom od po 15 dana četiri maloljetnika, koji su takođe sudjelovali u ispadima 20. oktobra.

ZBOG SAOBRAĆAJNE NESREĆE NA UNSKOJ PRUZI

OTPRAVNIKU DVIJE, SKRETNIČARU GODINU DANA

● Zbog nesmotrenosti Seada Malkoča (otpravnika) i Ahmeta Jašaragića (skretničara) 18. juna ove godine došlo do sudara vozova kod Grmuše, kada su poginuli pružni radnici Stevo Popović i Slavko Joka

BIHAĆ, 29. oktobra — Veliko krivično vijeće Okružnog suda u Bihacu, kome je predsjedavao sudija Žarko Čučković, izreklo je kazne zatvora vinovnicima željezničke saobraćajne nesreće koja se dogodila 18. juna 1985. godine na unskoj pruzi između stanica Grmuša i Bosanska Krupa, a u kojoj su dva lica poginula a šest lakše povrijeđeno. Otpravnik vozova u željezničkoj stanici Grmuša Sead Malkoč osuđen je na dvije,

a skretničar u istoj stanici Ahmet Jašaragić na godinu dana zatvora.

Prema navodima javne tužbe Sead Malkoč kao otpravnik vozova je iz stanice Grmuša prema Bosanskoj Krupi otpremio lokomotivu radnog voza s jednim vagonom, iako je znao da je pruga zatvorena, jer se iz pravca Bosanske Krupe kretao drugi voz. To isto znao je i skretničar Ahmet Jašaragić, ali je mimo svih pravila dozvolio izlazak radnog voza iz stanice Grmuša. Zbog ove nesmotrenosti je i došlo je do sudara vozova. Tada su poginuli pružni radnici Stevo Popović i Slavko Joka, dok je još šest radnika zadobilo lakše povrede. Uz kazne zatvora Seadu Malkoču i Ahmetu Jašaragiću izrečene su i mjere bezbjednosti. Tako Sead Malkoč neće moći obavljati poslove otpravnika vozova dvije godine nakon izdržane kazne, a Ahmet Jašaragić neće moći biti skretničar godinu dana.

NA SEOSKIM IMANJIMA U BRAZILU

GINU BEZEMLJAŠI

RIO DE ŽENEIRO, 29. oktobra (Tanjug) — U Brazilu je ove godine na seoskim imanjima uglavnom siromašnog sjevera, poginulo više od 150 lica, najviše u sukobima između bezemljaša i veleposjednika. Samo u sjevernoj

državi Para za prvih šest mjeseci ove godine na poljima je poginulo 61 lice, ili više nego tokom čitave prošle godine.

Neriješeno agrarno pitanje je jedna od najvećih ekonomskih boljki savremenog Brazila. Danas oko šest miliona

porodica nema zemlju koja im se decenijama obećava. Nedavno je agrarnom reformom predviđeno da za sljedeće četiri godine milion i po porodica dobije više od 43 miliona hektara zemlje. Ovo rješenje je dosta kritikovano, jer uopšte ne dira u latifundije.

SUĐENJE U BONU LIBIJCU EL TARHUNIJU

OSVETIO SESTRU

● Ispada da prolještinski zločin u Bonu nema nikakvu političku pozadinu

BON, 29. oktobra (Tanjug) — Suđenje Libijcu, koji je proljetos u Bonu ubio jednogsvog zemljaka, nastavljeno je danas „pod utiskom iznenađenja“. Ispada, naime, da zločin nema nikakvu političku pozadinu, već da je riječ o — krvnoj osveti. Tako sada tvrdi optuženi Fatahi el Tarhuni (29).

Ovdje je cio slučaj bio dobio veliki publicitet kao „obračun između pristalica i protivnika El Gadafija“ u Libiji. Sam El Tarhuni je, podgrijavao tu tezu nakon što je, usred uskršnje gužve, na inače najprometnijem bonskom trgu, revolverskim hicima ubio Džebraila Denalija (30) i pritom teško ranio još dvoje Nijemaca, kojima su ljekari jedva spasili život.

Sada je El Tarhuni, međutim, na sudu izjavio da je — osvetio sestru. Denali je navodno odgovoran za njeno ubistvo u avgustu 1984. paje El Tarhuni riješio da ga ubije i zato došao ovamo s prokrijumčarenim pištoljem. Sudijama je rekao: „Krvna osveta je u nas nešto sasvim normalno. Za nju se dobija šest mjeseci do godinu dana“

POSILIJE VELIKE KRAĐE SLIKA U PARISKOM MUZEJU

Policija tapka u mjestu

● U nedostatku opipljivih dokaza polazi se od najneobičnijih pretpostavki, da su slike ukrali teroristi, zatim lopovi u dogovoru sa nekim bogatim zaljubljenikom slikarstva...

PARIZ, 29. oktobra /Tanjug/ — I nakon dva dana pedantne istrage pariška policija tapka u mraku u traganju za pljačkašima koji su prekjuche, usred bijela dana, odnijeli iz pariškog muzeja „Marmotan“ devet slika impresionista neprocjenjive vrijednosti. Ispitivanje svjedoka, mahom njemačkih turista, koji su se zatekli u muzeju u vrijeme oružanog prepada, nisu dala nikakve rezultate, a gangsteri, očigledno majstori svog posla, nisu ostavili nikakve tragove.

U nedostatku opipljivih dokaza, francuska policija ne isključuje nijednu mogućnost, pa ni pretpostavku da su u krađu Moneovih i Renoarovih slika, možda, umiješani i prsti terorističke organizacije „Direktna akcija“. Ima pretpostavki da su se teroristi možda odlučili na takav potez s

namjerom da ucijene francusku državu.

Druge pretpostavke se svodi na to da je neki bogati zaljubljenik u slikarstvo platio gangsterima da za njegov račun ukradu slike. Ne isključuje se ni to da gangsteri smjeraju ucijeniti osiguranje od kojeg se za vraćanje slika, po običaju, traži basnoslovni „otkup“. Ako je to u pitanju, lopovi će ostati kratkih rukava, jer je zvanično saopšteno da ukradene slike nisu uopšte bile osigurane.

Francuski muzeji ne praktikuju, naime, da osiguravaju ni najvrednija djela, jer su premije osiguranja basnoslovne. Za osiguranje devet slika ukradenih iz muzeja „Marmotan“, među kojima je i Moneovo remek—djelo „Impresija, sunce koje se rade“, procjenjuje se na više od stotinu miliona franaka, premija osiguranja bi iznosila više od šest miliona franaka. Takvu sumu malo koji muzej može da plati. Može se zamisliti koliko bi „Luvr“ trebalo da plati za osiguranje Leonardove „Mona Lize“.

Francuski ministar za kulturu Žak Lang izjavio je uprkos želje da se ukradene slike što prije ponađu i vrate u muzej, da „nema govora da se poklekne pred bilo kakvom ucjenom“.

PRED GODIŠNJICU SMRTI INDIRE GANDI

Doba sazrijevanja nacije

● „Euforija u zemlji i svijetu oko ličnosti mladog i dinamičnog premijera Radživa Gandija ne bi smjela da zasjeni uspjeh Indire Gandi“

Indira Gandhi

NJU DELHI, 29. oktobra — Maratonsko suđenje Satvante Singu, preživjelom od dvojice atentatora koji su 31. oktobra prošle godine ubili Indiru Gandi, traje gotovo sedam mjeseci i Indijci su izgleda izgubili svaku nadu da će ikada saznati potpunu istinu kako i zašto je ubijen premijer koji im je bio na čelu 16 godina. Mada je neposredno poslije ubistva izgledalo sasvim jasno da je Indira žrtva osvete zbog toga što je naredila vojsci da likvidirajez gro terorista—separatista i da pri tom ude u najveće svetište Sika, u Zlatni hram u gradu Amritstaru, u Pen-

džabu, sada, pred godišnjicu njene smrti, česta su podsjećanja na njena brojna upozorenja da „strane ruke pokušavaju da destabilizuju Indiju“.

U Indiji postepeno prevladuje uvjerenje da je Indira ubijena zbog toga da bi se u zemlji poremetio poredak stvari. Sve češća su i tvrdjenja da nikakve destabilizacione snage ne mogu dugo da se drže u jednoj zemlji, bez pomoći koja dolazi izvan njenih granica.

VIZIONARI I REALIZATORI

Sedam dana koji su poslije ubistva Indire Gandi potresli Indiju, indijski političari, istoričari i komentatori označavaju samo kao jednu od mnogih trauma, kroz koje Indija prolazi vijekovima, a ipak uvijek uspijeva da sačuva svoj identitet, svoju kulturu i svoje zajedništvo. Godišnjica Indirine smrti povod im je da svijet podsjetu da su „Indijci srećan narod, koji se međusobno trve kad je stanje normalno, ali je jedinstven kad naiđu veliki potresi, iz kojih uvijek izlazi ojačan“.

Za razliku od ovakvih, moglo bi se reći filozofskih pogleda na zbivanja od prije godinu dana, podrobnije političke analize napisane ovih dana upozoravaju da

bi bilo zaista nepravredno da „euforija u zemlji i svijetu oko ličnosti mladog i dinamičnog premijera Radživa Gandija zasjeni sve ono što je Indija postigla za vrijeme Indire, jednog od najvećih državnika ovog vijeka“.

Godine Indirine vladavine pisane su kao doba u kome je Indija sazrela kao nacija. Indijci stasali kao narod koji je ponovo stekao samopouzdanje, počeo da se oslanja na sopstvene snage i uspijevao da se odupre svim spoljnim i unutrašnjim pritiscima.

Ujedno, odaje se dužno priznanje vizionarskom duhu Džavaharlala Nehrua što je pripremio osnove za napredak Indije, ali se napominje da je ostvarivanje ipak teže od zamisli.

NAUKA I INDUSTRIJA

Godinu dana poslije Indirine smrti, njenim najvećim zaslugama smatra se svrstavanje Indije u vodeće industrijske zemlje, jer Indija je danas po ukupnoj industrijskoj proizvodnji deseta na svijetu. Zelena revolucija izvedena u Indirino doba donijela je u posljednjoj godini njenog premijerstva toliko žitarica da ova zemlja prvi put nije morala da uvozi hranu, nego je počela i da je izvozi. Ubrzan razvoj indijske nauke takođe se smatra njenom važnom

zaslugom. Indija je u dvije posljednje decenije razvijala ubrzano kosmičku i nuklearnu nauku i industriju.

Poslala je prve sopstvene satelite u orbitu i izgradila prve sopstvene klasične nuklearne reaktore. Prvi indijski nuklearni reaktor počeo je da radi na mjesec dana pred godišnjicu njene smrti, a započeo je prije 14 godina.

USPJESI I UPOZORENJA

„Ona nikada nije imala podršku Zapada, a Radživ Gandi je ima“, napisao je jedan ovdasnji uvodničar. Radživa Gandija, „zapadni lideri opisuju kao mladog premijera“ s kojim se može razgovarati. Zapad očekuje da Radživ Gandi prema njemu pokaže veću naklonost“.

Poneki analitičari upozoravaju Gandija da su njegovi uspjesi u rješavanju unutrašnjih problema (sporazum o Pendžabu i sporazum o Asamu), uslovljeni smanjenim stepenom strane podrške i neposredne pomoći snagama koje žele da destabilizuju Indiju i da se od njega očekuje da za pojedina svjetska pitanja ima više razumijevanja nego što ga je imala Indira Gandi.

„Nadamo se da Radživ Gandi nije toliko naivan da vjeruje kako će godine koje dolaze biti ispunjene sporazumima“, napisao je jedan ovdasnji komentator u prigodnom tekstu povodom godišnjice smrti njegove majke.

SRETEN PETROVIĆ

SS—OVAC BRUNER IZ AUSTRIJE U DAMASKU?

ŽIVI POD LAŽNIM IMENOM

● List Socijalističke partije Austrije „Arbajter kajtung“ piše da se Alojz Bruner, direktno odgovoran za deportacije Židova iz Beča, Grčke i Francuske tokom drugog svjetskog rata, sada nalazi u Damasku pod imenom dra Georga Fišera

BEČ, 29. oktobra (Tanjug) — Jedan od najtraženijih ratnih zločinaca iz Austrije, esesovac i Ajhmanov saradnik iz 1938. godine Alojz Bruner živi pod lažnim imenom dra Georga Fišera u glavnom gradu Sirije, Damasku. To se tvrdi u danas objavljenoj informaciji glasila Socijalističke partije Austrije „Arbajter kajtung“.

Pozivajući se na izvještaje objavljene nedavno u zapadnonjemačkom ilustriranom časopisu „Bunte“, austrijski list piše da je Bruner direktno odgovoran za deportacije Židova iz Beča, Grčke i Francuske tokom drugog svjetskog rata zbog čega se nalazi na listi ratnih zločinaca za kojima su izdate međunarodna i austrijska potjernica. Ratni zločinac Bruner ima danas 73 godine. On, je, navodno, dao jednu izjavu koju objavljuje zapadnonjemački „Bunte“, a reporter ovog časopisa naveo je da je na njegov trag naišao u Damasku, na adresi u Ulici Hadat broj 7, pod imenom dra Fišera.

ČITAOCI SARADNICI

Aktivni penzioneri

Sportsko—rekreativno društvo penzionera i invalida iz Gornjih Podgradaca je veoma aktivno u ovoj 1985. godini. Sada ima 40 članova, a ima namjeru da se ovaj broj članova poveća. Uz veliko poštovanje predsjednika Marijana Vujića i sekretarice Milke Slijepčević, društvo je krenulo sa radom. Obišlo je Kumrovec, logor Jasenovac, spomenik kozaračkoj djeci koja su pobijena zavrijemera i sahranjena na Mirogoju u Zagrebu. Tu je položen vijenac održan čas istorije.

Pomenuto društvo je posjetilo spomenik 13 skojevki na Kozari i spomenik na Mrakovici, gdje je položilo cvijeće i održalo čas istorije. Naše sportsko—rekreativno društvo bilo je prestalo raditi prije nekoliko godina, obnovljeno je 1983. otkad sve više napreduje u svom radu.

Uskoro će ovo društvo da posjeti Titov grob i Kragujevac.

Dušana ANIĆ — KATANA

NAKON SKORAŠNJEG POSKUPLJENJA MESA

CIJENE SMANJUJU PRODAJU

Mnogobrojne nejasnoće oko poskupljenja svježeg mesa konačno su razjašnjene. U svim prodavnicama u zemlji sada se ono prodaje po novim, znatno višim cijenama. Tako su pred mnogobrojnim argumentima proizvođača i snabdjevača mesom pala u vodu i nastojanja društvene zajednice da se prodajom mesa po starim cjenovnicama koliko-toliko zaštiti i onako već ugroženi životni standard. U stvari, tim aktivnostima na pojeftinjenju mesa produžena je samo neizvjesnost i kod snabdjevača i kod potrošača. Ona je i jedina i drugima donijela određene glavobolje. Potrošači nisu bili sigurni u redovno snabdijevanje, a snabdjevačima je ta prodaja mesa po starim cijenama donijela, kao što je to i uobičajeno, velike gubitke. Govori to i podatak da su samo u Radnoj organizaciji „Stočar“ u Banjaluci za tih 25 dana neizvjesnosti, koliko je trajala prodaja mesa po starim cijenama, kako rekoše, izgubili više od 18 miliona dinara.

Sada je situacija drugačija. Meso je znatno skuplje u svim mesnicama u zemlji, ali i pored toga sasvim je sigurno da to neće donijeti ništa novo. Snabdjevači tvrde da im se ni ovim povećanjem cijena neće ni za nijansu popraviti materijalni položaj, jer ni sada, sa maloprodajnim cijenama svježeg mesa, ne mogu dostići cijenu žive stoke na pijacama.

CIJENE NE RJEŠAVAJU PROBLEME

U gotovo svim snabdjevačkim organizacijama tvrde kako im poskupljenje svježeg mesa ništa ne donosi. Ali, i pored toga, svi se arčevito bore da se ono što prije

● **Povećanje cijena svježeg mesa će i ovaj put uticati na značajnije smanjenje njegove kupovine**

● **Ni ovo poskupljenje neće nimalo popraviti materijalni položaj proizvođača i prometnih organizacija udruženog rada ● Bolja organizovanost tova stoke, koja je na pomolu u SOUR-u AIPK-a, obezbijediće bolje snabdijevanje i veću uposlenost kapaciteta, ali vjerovatno ne i pojeftinjenje proizvodnje**

počne prodavati po novim cijenama, jer će im ono donijeti smanjenje gubitaka. Međutim, svi znaju da je rješenje problema na drugoj strani.

-Ni ovim poskupljenjem mesa neće se nimalo popraviti naš materijalni položaj. Mislim da je rješenje svih naših problema u jeftinijoj stočnoj hrani, boljem organizovanju tova i dohodovnom povezivanju od proizvodnje do klaonice - kaže Borivoje Bogdanović, direktor Radne organizacije „Stočar“ u Banjaluci.

Shvatili su to tek sada u Kombinat AIPK „Bosanska krajina“ počeli su, kako smo saznali, ugovaranje tova stoke između poljoprivrednih proizvođača udruženih u zemljoradničke zadruge i klaonice. Ovakav pristup organizovanju tova stoke će sigurno u narednom periodu svim klaonicama na ovom području osigurati znatno bolje korištenje kapaciteta i snabdijevanje tržišta svim vrstama svježeg mesa i preradevina. Zna se tačno da će „Agropromet“ i još neke zemljoradničke zadruge, odnosno poljoprivredni proizvođači udruženi u njih, stoku tovititi isključivo za „Stočar“. U organizacionom pogledu ovo će biti sigurno značajno poboljšanje. Međutim, neizvjesno je hoće li i utakvoj organizaciji pojeftiniti tova. U SOUR-u AIPK „Bosanska krajina“, kako smo saznali, opredjeljena su - da se umjesto komercijalnog tova stoke ponovo vrata na uslužni tova, što je u ovom trenutku i jedino pravo rješenje.

PAD PROMETA

Sasvim je sigurno da će i poskupljenje svježeg mesa još više uticati na smanjenje njegove prodaje u svim mesnicama. Prethodno povećanje cijena je Radnoj organizaciji „Stočar“ donijelo manji promet u prosjeku za 15 procenata. Prema statističkim podacima to poskupljenje je jugoslovenskim snabdjevačima mesom donijelo smanjenje prometa za 30 odsto. Šta će im ovo povećanje cijena donijeti, za sada je neizvjesno. Prema onom što se prvih dana nakon poskupljenja moglo vidjeti u banjalučkim mesnicama, izvjesno je da će se još drastičnije smanjiti promet svježeg mesa.

Jer, uz sva ostala poskupljenja koja potrošače gotovo svakodnevno dočekuju u banjalučkim prodavnicama, vjerovatno je malo porodica koji će iz svojih mjesečnih budžeta moći izdvajati recimo za kilogram mljevenog mesa čak 1110 dinara. Cinjenica je da će takvih porodica u narednom periodu biti sve više, naravno, ako se nastavi ova luda utrka cijena. Međutim, sasvim je sigurno da će neminovno doći do smanjenja parčeta u mnogim porcijama. Istina, mesa će u banjalučkim prodavnicama biti sasvim dovoljno, ali je sigurno da ga neće imati ko kupovati uz ova mnogobrojna poskupljenja.

V. DUBOČANIN

POČELA AKCIJA POŠTUJMO SAOBRAČAJNE PROPISE

Za bezbjedniji saobraćaj

● **U prvih devet mjeseci na putevima banjalučke regije dogodilo se 1666 saobraćajnih nezgoda u kojima su poginula 23 lica, a 530 teže ili lakše povrijeđeno ● Cilj akcije je da poštivanje saobraćajnih propisa postane naša svakodnevica**

Da saobraćajna kultura učesnika i bezbjednost saobraćaja nisu onakve kakve bi morale biti, govore zabrinjavajući podaci o saobraćajnim nesrećama u prvih devet mjeseci ove godine. Na području opštine Banjaluka u ovom periodu dogodilo se 1.666 saobraćajnih nezgoda u kojima su 23 lica poginula, a 530 teže ili lakše povrijeđeno. U odnosu na isti period prošle godine broj nezgoda se povećao za 14, a broj poginulih lica veći je za 21 odsto.

U Banjaluci je ove, kao i prethodnih godina, pokrenuta saobraćajno-vaspitna akcija Poštujmo saobraćajne propise Plantom i programom akcije predviđeno je da ona traje do kraja godine.

Ciljevi su: podizanje saobraćajne kulture svih učesnika u saobraćaju, da se preventivnim i drugim mjerama ublaži nepovoljno stanje bezbjednosti saobraćaja, zaštita i samozaštita svih učesnika.

Iako je predviđeno da akcija traje do kraja godine, ona će se praktično završiti do aprila 1986. kada su završna takmičenja učeničkih osnovnih škola u poznavanju saobraćajnih propisa - kaže Daut Pipić, predsjednik odbora za sprovođenje akcije Poštujmo saobraćajne propise. Cilj nam je da poštivanje saobraćajnih propisa postane naša svakodnevica.

Realizatori ove akcije trebalo bi da budu organizacije udruženog rada, društveno-političke organizacije, razne samoupravne interesne zajednice, Međuopštinski SUP, jedinice i ustanova JNA, škole, mjesne zajednice i druge samoupravne organizacije i zajednice na teritoriji Banjaluke.

Kao i uvijek do sada u akciju su prvi krenuli banjalučki saobraćajci. Za samo šest sati, koliko je trajala jedna akcija, prekontrolisana su 272 motorna vozila. Od toga 135 vozača je samo upozoreno zbog blažih prekršaja, naplaćene su 42 novčane kazne, a Opštinskom sudu za prekršaje podneseno je sedam prijava zbog tehničkih nedostataka na vozilima. Prekršajne prijave podnesene su i zbog neregistracije vozila (četiri slučaja) i vožnje u pijanom stanju (u tri slučaja).

Predviđeno je da se u novembru posebna pažnja posveti poštivanju saobraćajnih propisa od strane pijesaka i vozača, a u decembru će se intenzivnije kontrolisati alkoholisanaost vozača.

M. D. ZDAR

PROSTOR

Kulturno-umjetničko društvo „Veselin Masleša“ koje okuplja mlade Banjalučane svake godine primi oko hiljadu novih članova. Zbog manjka prostora, međutim (članovi se okupljaju i vježbaju u jednoj ruševnoj zgradi u Ulici Sime Solaje), ovo društvo godišnje odbije dvije do tri hiljade mladića i djevojaka.

S obzirom na značaj koje ima na formiranje ličnosti i vaspitanje mlade generacije, ovo i ovome slična društva morala bi da imaju mnogo više i prostora i para.

U ULICI SAVE LJUBOJE

Lanac zabrane

U Ulici Save Ljuboje u Mjesnoj zajednici Starčevica postavljen je lanac kojim se zabranjuje prolazak automobila do ulaza u dvorište triju zgrada (na slici).

Teškoće su počele naseljavanjem sve većeg broja stanara koji posjeduju automobile. Građani naviknuti na to počeli su parkirati pred samim ulazom zgrade. S obzirom na to da većina stanara nemaju garaze, ostavljali su svoje automobile gdje je kostigao. Međutim, mnogi građani koji ne posjeduju automobile, pa čak i oni koji ih imaju, upućivali su pritužbe predstavnicima kućnih savjeta da se nešto preduzme radi zaštite zelenila i oslobađanja prilaza.

Ulica je široka svega dva i po metra, a nema izlaza, pa su se kućni savjeti složili uz zajednički dogovor na ovakvu odluku.

-Automobili su zakrčivali prijazne, uništavali zelenilo i zauzimali prostor koji nije predviđen za parkiranje. U slučaju požara ili nekih drugih nezgoda od takve gužve se ne bi moglo prići mjestu, niti bilo šta preduzeti, rekao je Tane Savanović, predsjednik savjeta stanara MZ Starčevica. Ovdje kažu da ima onih koji nisu zadovoljni ovakvim načinom opomene i da bi trebalo skinuti lanac. Međutim, većina je za to da lanac ostane.

AEROZAGADENJE

Prema obavještenju dobijenom od banjalučkog Instituta zaštite danas nema podataka o aerezagađenju, jer se vrši polugodišnji remont stanica na mjernim mjestima u Centru, Boriku, Mejdanu, Vrbanji, Česmi i Delibašinom selu. Takođe, vrši se i priprema ovih mjernih mjesta za predstojeći zimski period, a sutra ćemo objaviti djelimične podatke sa pomenutih mjernih mjesta.

L. M.

IZ MZ MEJDAN I

Položen ispit solidar- nosti

Nedavno završena akcija Crvenog krsta Solidarnost na djelu i ove godine je pokazala zapažene rezultate. Još jednom je položen ispit solidarnosti. Među njima najzaslužijim za uspjeh ove akcije našla je svoje mjesto i MZ Mejdan I.

-Zahvaljujući podršci na koju smo našli kod građana na području naše mjesne zajednice kao i kod tvornica „Bosna“ i „Bilik“ postigli smo veliki uspjeh - rekao nam je Adem Silahić predsjednik Crvenog krsta pri Mjesnoj zajednici Mejdan I.

Prikupljeni su prilozii u iznosu od oko 15.000 dinara, odjeće i obuće, a učenici OŠ „Kasim Hadžić“ su se prikupljanjem stare hartije i kartona (težine 3 tone) uključili u ovu akciju i doprinijeli njenoj uspješnosti.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 50 do 60, bijeli luk 200, kupus 65 do 80, špinat 100, kelj 150, karfiol 200, praziluk 150, mrkva 100, krompir 50 do 60, grah 350, do 450, zelena salata 200, cikla 50, rotkva 50, paprike 40 do 90, paradajz 50 do 100, ljute papričice 300 dinara po kilogramu.

VOĆE: nar 200, suve šljive 520, jabuke 80 do 120, kruške 90 do 150, kesten 150, grožđe 150 do 200 dinara po kilogramu.

ORASI: jezgra 2.200 do 2.300, u ljusci 650 do 700 dinara po kilogramu.

MED: 600 dinara po kilogramu.

JAJA: 30 do 33 dinara po komadu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 250 do 400, kajmak 500 do 600, užički kajmak 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: ruže 40 do 80, gerber 70 do 180, ljiljan 150, gladiole 50 do 80, astromerija 80, anturijum 250 do 300, hrizantema 150 dinara po struku.

SPORTSKI TELEKS

MONPELJE — U 12. kolu turnira kandidata za svjetsko prva...

NIJE NEGO

Iako je Ljivčević u utakmici Međuopštinske fudbalske lige...

KONTROLOR RADOJČIĆ O ŽALBI LIJEVČE POSLIJE UTAKMICE PROTIV OBRADOVCA

Alijatić nepravilno registrovan

— Alijatić je Kozara ustupila Obradovcu, koji ga je registrovao po članu 30. Pravilnika o registraciji...

POČINJE FINIŠ REGIONALNE LIGE

Komešanje na vrhu FUDBAL

● Za titulu prvaka jeseni konkurencije pola Lige ● Bratstvo zasjelo na vrh, ali Berek je najprijetnije iznenađenje ● BSK zapao i krizu

Odlučna igra u Banjaluci: Fudbaleri Borka iz Titovog Dvora

Jesenji dio prvenstva u Regionalnoj fudbalskoj ligi ulazi u finiš, a borba za vodeću poziciju je sve intenzivnija...

postizali dobri rezultati. Nasuprot biljeđenju BSK-u, gosti iz Titovog Dvora predstavili su se banja-

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

I dok se očekivalo da će BSK, Bratstvo, Prijedor i Borac voditi glavnu riječ u borbi za prvo mjesto, prijatno iznenađenje predstavljaju odlične igre Berek...

Utakmica sa Borcem je pokazala da neki igrači „plavim“ ne zaslužuju dres protivnika i da im treba da dođu igrači sa klupe...

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

— I pored poraza naše ambicije su i dalje prvo mjesto. Očigledno je da je ekipa spremna za najveća ostvarenja...

MEDUOPŠTINSKA LIGA BIHAĆ

Sloga kao parni valjak

Table with 2 columns: Rank, Team Name, Points, Goals For, Goals Against. Sloga is at the top with 10 points.

Rezultati 10. kola: Kula-Vakuf-Ostrovica — Mladost 3:0, KRALJE: Sloga — Gornje Prekounje 8:0, GOLUBIĆ: Napredak-Jasenica 2:3, RIPAČ: Radnički — Sloga (BO) 2:1, BIHAĆ: Borik — Gomila 1:1...

IMA I TOGA

PRNJAVOR — Prošle nedjelje zakazan je zaostali utakmica prve grupe Opštinske lige između „9. maja“ i Spartaka iz Babanovca...

— Proci će ova kriza u prvenstvu... U Torinu smo bili bolji, trebali da pobijedimo...

GRUPNA LIGA „SANA“

SANSKI MOST — Rudar iz Kamengrada, ekipa koja je sedam kola bez poraza bila na čelu tabele...

JEDINSTVO — SLOBODA 0:6 STRIJELCI: I. Kuželj, Maunić, S. Kuželj, Heder 3, Sudija: Trivić, gledalaca: 150

RAKOVČANI — BRATSTVO 0:0 Sudija: Tatarović (Prijedor), gledalaca 200, RAKOVČANI 79: Fazlić, F. Ališković, S. Ališković, H. Ališković, Avdić, Črljenković, D. Ališković, A. Ališković, H. Ališković, E. Ališković, Belak, Kadrić.

GRMEČ — RUDAR 2:1 (0:1) STRIJELCI: Alagić 11, min. i Anić za Grmeč, Burmić za Rudar, sudija: Božićić (Omarska), gledalaca: 200

BANJALUKA — Jedanaseto kolo Grupske lige „Vrbas“ proteklo je u znaku gostujuće ekipe...

UDARNIK — MLADOST 0:1 (0:1) ROSULJE — Strijelac: Zelenika, sudija: Micev (Banjaluka)

GORICA — JELŠINGRAD 0:0 SIPOVO: Sudija: Bahtić (Jajce), GORICA: Keleč, Bašić, Vuletić, Kos, Milić, Gajanović, Palalić, Savić (Ajkić), Ribić, Jerić, Anićić (Begović)

POLET — BRATSTVO 2:1 VRBAS — OMLADINAC 1:2 KRAJŠNIK — JEDINSTVO 2:4 Tabela

1. Jelšingrad 11 9 2 0 24: 9 20 2. Progres 11 6 1 20: 8 14 3. Sloga 11 6 2 3 15: 11 14 4. Jedinstvo 11 6 0 5 11: 22 12 5. Omladinac 11 5 3 3 17: 13 12 6. Udarnik 11 4 3 4 15: 12 11 7. Željčanić 11 5 3 3 11: 10 11 8. Polet 11 5 1 5 17: 11 11 9. Gorica 11 4 3 4 16: 18 10 10. Sloboda 11 4 1 6 14: 12 9 11. Vrbas 11 3 3 5 18: 24 9 12. Mladost 11 1 7 3 11: 12 8 13. Krajšnik 11 2 2 7 15: 31 6 14. Bratstvo 11 1 3 7 15: 31 6

GRUPNA LIGA „LIJEVČE“ BOSANSKA GRADIŠKA — Centralna figura desetog kola je bio napadač Dubrava Enver Demo...

DUBRAVE — TERMAL 4:0 (1:0) STRIJELCI: Enver Demo, 4; gledalaca: 300; sudija: Marić (Srbac), DUBRAVE: Enver Demo, Daković, Pivač, E. Arnautović, M. Arnautović, Hajder, Dnanić, Sabić, Enes Demo, Enver Demo, Kahrić.

STRIJELCI: Grgić i Catak za Vihor, a Vujmilović za Župu, Sudija: Janjić (Bosanska Gradiška), gledalaca: 100

VIHOR — ŽUPA 2:1 (1:0) STRIJELCI: Grgić i Catak za Vihor, a Vujmilović za Župu, Sudija: Janjić (Bosanska Gradiška), gledalaca: 100

SLOGA (T) — BRATSTVO (O) 0:1 (0:0) STRIJELCI: Kupinić, sudija: Šušićević (Srbac), gledalaca 100

STRIJELCI: Kupinić, sudija: Šušićević (Srbac), gledalaca 100

MEDUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA IZJAVE I OCJENE

RADNIČKI — JEDINSTVO 1:2 M. Adamović, fudbaler Radničkog: — Gosti su zasluženo pobijedili zahvaljujući prije svega nama i našoj slabosti igri

„RADE LIČINA“ — BRATSTVO 1:1 Miroslav Dakić, kapiten „Rade Ličina“: — Rezultat realan mada smo bili blizu pobjedi...

OBRAĐOVAC — LIJEVČE 2:1 Boško Banović, trener Ljivčeva: — Svojom nespretnošću smo nepotrebno izgubili bod, koji smo imali već u džepu...

SLOBODA — MLADOST 2:2 Zoran Laketić, golman Slobode: — Steta što kod rezultata 1:0 za nas nismo iskoristili jedanaesterac...

ŠATOR — SLOGA 6:0 Jovan Kajtaž, golman Šatora: — Ekipa gostujuća, koja je doputovala sa samom jedanaest igrača, pokazala je veliku borbenost...

BRANIŠLAV MALETIĆ, trener Sloga: — U Glačmoš smo doputovali oslabljeni, bez pet igrača...

NAJBOLJI SASTAVI „A TIM“ Bojadžić (Naprijed) 8, Gerzić (Jedinstvo) 7, Kasumović (Jedinstvo) 8, Sponja (Šator) 8, Galić (Ljivčev) 8, Reiz (Šator) 8, Mijatović (Omarska) 8, Đukić (Borak) 8, Duraković (Jedinstvo) 8, Smajagić (Sloboda) 8, Zolak (Omladinac) 8

„B TIM“ Mažar (Trgoprodaja) 8, Halilović (Mladost) 7, Kljajić (Naprijed) 7, Ljutić (Borak) 7, Lukić (Mladost) 7, Milišević (Sloboda) 7, Mulaahmetović (Omladinac) 7, Džomba (Mladost) 7, Romanić (Omarska) 8, Beharić (Naprijed) 8, Šehić (Borak) 7

LISTA STRIJELACA 7 golova: Anušić („Rade Ličina“) 6 golova: Turšić, Lovre (Šator), Paspaljić (Ljivčev) 5 golova: Bešić (Obradovac), Despotović (Ljivčev), Velić (Radnički), M. Romanić (Omarska) 4 gola: Šavija („Rade Ličina“), Z. Romanić (Omarska), Maletić (Sloga), Sponja, Radić (Šator)...

OPŠTINSKE LIGE OPŠTINSKA LIGA BANJALUKA — REZULTATI 8. KOLA: LAUŠ: Lauš — Proleter 2:2, KRUPA NA VRBASU: Krupa — Kozara 3:1, RUIŠTE: Slavija — Bosna 6:2, ČELINAC: Partizan — Nektar 15:1

REDOŠLIJE: Partizan 15, Lauš 10, Proleter 9, Budućnost, Krupa 8, Kozara 7, Slavija 6, Bosna 4, Nektar 2 boda.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BOSANSKA GRADIŠKA — REZULTATI 11. KOLA: Prošara — Omladinac 2:1, Bratstvo — Mačkovač 3:1, Zadruga — Napredak 2:2, Mašinski servis — Torpedo 3:3, 13skojevki — Bosna 3:1, Plantaze kalemi — Vrbaška 0:1, Sloboda — Biseri 2:4

REDOŠLIJE: Torpedo 16, Biseri 15, Zadruga i 13 skojevki 14, Omladinac 13, Bratstvo 12, Mačkovač i Vrbaška 11, Mašinski servis, Plantaze kalemi i Prošara 10, Bosna 9, Napredak 6, Sloboda 3

DRUGA OPŠTINSKA LIGA PRNJAVOR — REZULTATI 12. KOLA: Prnjavor: bazina voda — Borac (S) 5:2, Štrpci: Mladost — Metalac 8:2, Donji Vijačani: Borusija — Junak 3:4, Potočani: Borac — Partizan 1:2, Palačkovići: Strijelac — Željčanić 1:1, Skakavci: Mladost — Ribnjak 3:0, Ukrainski Lug: Glijvara — Sloboda 3:0

REDOŠLIJE: Lazina voda 18, Mladost (S) 17, Borusija, Mladost (S), Borac (S) i Junak po 15, Borac (T), Željčanić 13, Strijelac i Partizan po 12, Sloboda 8, Glijvara 6, Metalac i Ribnjak po 4 boda. Do kraja jesenjeg dijela prvenstva treba da se odigra još jedno kolo.

RUKOMET

PRIPREME BORCA ZA KUP ŠAMPIONA

Prijedorčani sparringuju?

BANJALUKA — Nakon neočekivano visokog poraza od Željčanića u Nišu ekipa Borka odlučila je povratiti u Banjaluku...

NA KROSU „POLITIKE“

USPJEH ŽENSKE EKIPE BOSANSKA GRADIŠKA

Po prvi puta na velikom krosu lista „Politika“ učestvovala je 40 učenika osnovnih i srednjih škola iz Bosanske Gradiške...

MEČ KARPOV KASPAROV ODLOŽENA 21. PARTIJA

MOSKVA 29. oktobra (Tanjug) — Današnja 21. partija šaha za titulu svjetskog prvaka u šahu između Karpova i Kasparova odložena je na zahtjev pretendenta Kasparov koji je iskoristio treći i posljednji tajm-aut.

KUGLANJE

Mulalić ostao na tronu

HRASNICA — Na juniorskom prvenstvu Bosne i Hercegovine održanom u Hrasnici ubjedivo je trijumfovao Faruk Mulalić, član Dobojske Slove...

UGODNE ČAKULE: SA POKO OMLADINSKOG TURNIRA U SPLITU

Splitski fudbalski dani bili su više od igre, dani koji se pamte: Hajduk kao zaštitni znak grada

Drugovanja na rivi

U gradu pod Marjanom, u suknjicama Splitu, družili su se i igrali utakmicu proučke udjelje fudbalske nade iz svih krajeva zemlje.

STAZAMA I PORUKAMA BORACA Turnir u Splitu okuplja juniorske ekipe naših radićkih fudbalskih klubova iz svih krajeva zemlje...

TALENTI, TALENTI, TALENTI... Na turniru u Splitu, svaka ekipa odigrala je u predakmičevim po četiri utakmice...

HAJDUK BOLJI OD TORINA Na stadionu Hajduka sreli su se hrvatski fudbaleri i Hajduci prvotimci. Za mlade bilo je to drugo fudbalskih uzora...

Danas „Lovac na talente“: Dragan Holcer iz perioda kada je bio stub Hajdukovih odbrana i državni reprezentativac

ODJECI KOLA

BEZ I JEDNE POBJEDE

KOŠARKA

Za krajiške košarkaške ligaše proteklo kolo bilo je izuzetno nepovoljno. Nijedna ekipa, od Prve savezne lige, pa do republičkog ranga nije zabilježila uspjeh! Istina, bilo je teških gostovanja sa kojih ni najveći optimisti nisu mogli računati na uspjeh, ali očekivalo se da neće svi imati potpuni promašaj.

PORAZ KOJI OHRABRUJE

Mladi Krajišnik u susretu sa Iskra Delta Ježicom nije mogao ništa više očekivati od časnog poraza. Ljubljancanke su ipak lider prvenstva, jedan od kandidata za prvo mjesto i na njenom terenu i bolji klubovi od Mladog Krajišnika teško mogu računati na uspjeh. „Malene“ i pored poraza ostavile su prijatan utisak dobrom igrom i snažnim otporom favoritu.

Poslije pobjede u susretu sa Bosnom još nisam bio siguran u stvarne mogućnosti Mladog Krajišnika. Sada, nakon utakmice sa Ježicama, pokazalo se da imamo ekipu koja se može ravnopravno boriti sa našim najboljim sastavima. Poraz u Ljubljani za mene predstavlja ohrabrenje, jer sigurno je da možemo biti u gornjem dijelu tabele - govorio nam je nakon utakmice trener „Malenih“, Milenko Novaković.

Istaknimo i to da Ljubljancankama pripadaju komplimenti za dobru igru, koja je potvrda aspiracija Ježica i sigurno je da s takvom igrom Ljubljancanke mogu računati na sami vrh tabele.

ŽAL ZA PROPUŠTENIM

Košarkašice „Cajaveca“ otpuvala su u Novi Sad bez trunke nade za povoljan rezultat. Vojvodina je za ovu sezonu pripremila dobar tim koji treba da vrati izgubljene pozicije Novosađanki. Sigurno je da ni mnoge ekipe neće proći bolje od „Cajaveca“.

Održavali smo povoljan rezultat sve dok su u igri bile Jasna Subašić i

Svi krajiški košarkaški ligaši u proteklom kolu pretrpjeli poraze

Dušanka Vučković. Međutim, kada su one morale napustiti teren, nije bilo loše iskustve košarkašice, koja bi znala smiriti igru, postići koš. Novosađanke su to maksimalno koristile, „jurle“ su rezultat i što veću pobjedu. Nama je jedina korist bila što su sve košarkašice imale priliku da igraju. Neka se kale u ovakvim borbama, jer poraz se nije mogao izbjeći - kaže Drago Reš, trener „Cajaveca“.

Borac-Incel je ponovo neprijatno iznenadio porazom protiv novajlije, Celika. Svi očekivali se slažu da je trebalo da Banjalučani pobjede da je razlika u kvalitetu očigledno na njihovoj strani, ali da to nisu znali iskoristiti?

Teško je sada objasniti razloge neuspjeha, tražiti krivce - kaže trener Đorđe Mikeš i dodaje:

Bilo je perioda naše dobre igre, kada se nije moglo sumnjati u uspjeh, ali nesmotrenošću sve se to izgubi, dozvoli protivniku da se oporavi, konačno i da pobjedi, iako smo mi ključeve pobjede držali u rukama.

Košarkaši Kombinata Krajine mogu da žale za propuštenim; bili su nadomak novog podviga, pobjede koja bi prevazišla sva optimistička očekivanja Bišćana.

Igrali smo dobro, imali priliku da pobijedimo, možemo da žalimo za propuštenim, ali i minimalni poraz nije za nas neuspjeh, predstavljaće novo ohrabrenje i dokaz vrijednosti - rekao nam je Dragan Materić, trener Kombinata Krajine.

Prijedorčani su razočarani zbog poraza, ali i slabe igre u susretu sa Jedinstvom, jer upravo protiv Tuzlaka računalo se na „sigurne“ bodove.

Ništa nam nije polazilo za rukom. Gosti su zaslužili uspjeh, kada mi nismo iskoristili naše prilike, iako smo bili hendikepirani zbog bolesti nekih ključnih igrača, prije svega Ilije Rončevića - ističe trener Goran Elenkov.

Emir GALIJAŠ

ZONSKA LIGA

Promocija Mladosti

BANJALUKA - Iako je prvak Zonske lige bio poznat još znatno ranije, posljednje kolo nije izgubilo na draži, jer bilo je u pitanju međusobni prestiž i bodovi za konačan plasman. Tako se igralo u Kozarcu, Bosanskoj Gradišci i Bosanskoj Dubici. Nažalost, posljednje kolo imalo je neslavan rekord, jer tri utakmice nisu odigrane: Sloga je već ranije odustala od takmičenja, pa je BSK II taj susret dobio bez borbe, a na posljednjim ovogodišnjim megdan nisu izašli košarkaši Partizana iz Bosanske Kostajnice i Mrakovica II. Zbog toga je i dobro došao kraj, jer takmičenje je prilično zgusnuto i dugo, a i vremenske (ne) prilike nisu u posljednja dva kola bila naklonjena klubovima, koji su i tako u velikim problemima. O Ligi o tom potom, a iz proteklog kola istaknimo najvažnije: Una je visoko porazila Mladost i ostala uz bok prvaku, ubjedljivu pobjedu zabilježilo je

i Bratstvo, a najzabudljivije je bilo u Bosanskoj Gradišci, gdje su gosti, Partizan iz Vrbanje, pobijedili košem razlike.

TABELA			
1. Mladost (KV)	22	21	1 2054:1650 43
2. Una	22	17	5 1733:1423 39
3. Partizan (V)	22	16	6 1710:1583 38
4. Kozara	22	15	7 1641:1583 37
5. Čelinac	22	14	8 1751:1583 36
6. Mladost (P)	22	14	8 1756:1635 36
7. Bratstvo	22	11	11 1634:1509 33
8. BSK II	22	8	14 1500:1638 30
9. Mrakovica II	22	7	15 1414:1429 27
10. Lijevče	22	5	17 1056:1527 27
11. Partizan (BK)	22	4	18 1204:1534 25

REZULTATI 22. KOLA: Bosanska Gradiška: Kozara - Partizan (V) 77:79 (41:44), Kozarac: Bratstvo - Čelinac 80:59 (42:25), Bosanska Dubica: Una - Mladost (P) 78:43 (34:19), Gornji Podgradci: Sloga - BSK II 0:20 (bb), Nova Topola: Lijevče - Partizan (BK) i Kotor-Varoš: Mladost - Mrakovica II - susreti nisu odigrani.

ZA OSMO MJESTO U REGIONALNOJ LIGI

Sanjanima „majstorica“

SANA - PLIVA 77:61 (39:32)

SUDIJE: Jakovljević I Selak (Banjaluka), Dvorana srednjoškolskog centra, gledalaca: 200.

SANA: Milošević, Talić 19, Stepić, Stanić 2, Babić, Ačić 4, Pratić 8, Šabić, Cerić 4, Jakupović 19, Hrnčić 2, Kesić 3.

PLIVA: Prole 4, Driljača 9, Matić 4, Sakan 4, Pačavar 3, Gromila 13, Firić 1, Topić, Mašić 15, Aganović, Hadžiosmanović 4, Zjajo 4.

BOSANSKI PETROVAC - Košarkaši Sane i Plive odigrali su „majstorica“ da riješe diobu osmog i devet mjestu na tabeli Regionalne lige. Naime, ukoliko jedna od krajiških ekipa u Republičkoj ligi izgubi status, onda se u zonsku ligu seli devetoplasirana ekipa. Sanjani su

prebrinuli brigom savladavši Plivu rezultatom 77:61. Košarkaši Sane cijelim tokom susreta bili su u vodstvu, pred kraj imali su prednost od 25 poena, tako da njihov uspjeh nijednog momenta nije dolazio u pitanje.

TAKMIČENJE U SPORTSKOM PONAŠANJU

NAJMIRNIJI POSLJEDNJI

BOSANSKA GRADIŠKA - U takmičenju timova Opštinske fudbalske lige za veliki pehar fer-pleja „Sportskog žurnala“ Radio-Bosanske Gradiške u proteklih 10 kola po sportskom ponašanju najviše se ističu fudbaleri Slobode iz Donjih Podgradaca koji se, inače, nalaze na posljednjem mjestu na tabeli. Oni su do sada zaradili svega 40 negativnih poena, a slijedi Mačkovac 45, Plantaže kalem 55, Bosna 65, Vrbaška 90, Bratstvo 100, Biseri 105, Torpedo 125, Omladinac 145, Mašinski 150 servis Zadrugar 155, 13 skojevki 170, dak posljednja dva mjesta zauzimaju Prosara i Napredak sa 190 negativnih poena.

D. S.

IZ MOG UGLA

Mašinerija na ringu

Piše: Toma HLADNI urednik „SPORTA“

(Kako je olimpijski pobjednik Anton Josipović poražen na ringu u Pull)

Ako u 26 ekipnih susreta prvligaša, koliko je dosad održano, 21 pobjedu izvojuje domaćin, samo tri gosti uz dva neriješena ishoda, onda ruku na srce: neštonije u redu sa sudijskom mašinerijom. Osvojiti oba boda na tuđem ringu ostaje prvorazredni događaj - pripada veličini pravog podviga!

To što se dešava sa ekipama, događa se i sa pojedincima, jer se na osnovu njihovih pogodaka i promašaja gradi ukupni rezultat, pa čovjek često ne zna koga više da oplakuje - oštećenog momka ili pokradenu ekipu.

Oni koji ne mogu da se prilagode okrutnom zakonu ringa da je domaćin u skoro 95 odsto slučajeva i pobjednik, postavljaju vrlo jednostavno pitanje: šta bi se desilo da je kojim slučajem meč održan u gradu poraženog gosta. Da li bi, na primjer, Danilo Jovanović u nedjelju pobijedio Anto-

na Josipovića u Banjaluci, ili još bolje - da li bi ga savladao na bilo kom drugom ringu? Svi koji su duel pesnicama posmatrali zahvaljujući TV snimku iz Pule znaju odgovor

- sudijska odluka od 2:1 prava je djetinjarija!

Vjerovatno da bi se samo arbitri i zagriženi navijači upinjali da dokažu suprotno - da je Jovanović dosta bio borben, da se muški držao i da je uglavnom vratio sve ono što je primio. Pa nismo, valjda si-tničari da brojimo svaki udarac i da nagrađujemo svaku akciju. Utisak je, ljudi, važan!

Takva shvatanja čine da se vrijednosti brkaju, rezultati izvirgavaju podsmjehu, a slika poslije boja ostane crna i sumorna.

Do sada su mača sudijske nepravde bili pošteđeni bar olimpijski velikani. Od nedjelje ni prema njima više nema nikakvih obzira.

Kad se užari atmosfera, kad pritisne vrući talas sa tribina, ni sudijske glave, izgleda, nisu u stanju da hladno i trezveno rasuđuju. Čak i ne primjećuju koliko se utrkuju da se udvore domaćinu.

RUKOMETNE DIJAGONALE

BEZ SUDIJSKE TRPEZE?

Piše: Pavle ERCEG urednik „SPORTA“

Džabir Delalić, mostarski Internacionalac, već na nekoliko sudijskih sastanaka uporno i neumorno predlaže da se ukine praksa, koja se po dobru uvriježila, sačekivanje i čašćavanje ljudi u crnom. Svi klimaju glavama. Džabire u pravu si, ali sve ostaje po starom.

Delalić objašnjava prijedlog željom da se i sudije poštede manje-više otvorenih nastojanja da se probudi simpatija prema klubu domaćim, da ne kažemo - naruči navijanje. Tvrdi, i to opravdano, da bi i klubovima bilo jeftinije da sudijama obezbijede odgovarajući smještaj i ishranu, mada to na prvi pogled, izgleda skuplje. Jer, da se tako radi ne bi bilo onda one čuvene sudijske trpeze za kojom se tu i tamo nađe pola uprave, zvani i nezvani na-

mjernici, pa bogami i novinaril Sve se to poslije plati iz klupske kase, a ispade, šeratski podsjeća Delalić, da je sa kolegom pojeo ručak vrijedan pet-šest starih miliona!

Sudijsku trpezu, opet ta košarka, nekada najpopularniji sport, je ukinula. Tamo su, kod košarkaša, zabranjeni svi kontakti između klubova i sudija do početka utakmice. Nije to ni slučajno ni loše urađeno, jer koliko god čovjek u crnom bio objektivan i nepristrasan, druženje za kafanskim stolom donese domaćinu makar jedan procenat simpatije. Ponekad taman dovoljno da se nezaluzeno dođe do bodova.

Rukomet će morati jednoga dana da se pozabavi ovim pitanjem, što prije - to bolje!

Sudije su neiscrpan izvor tema, ogovoračkih i konstruktivnih... Evo još jedne. Priprema se za kraj jesenje sezone i konferenciju zajednice prvligaša novi model vrednovanja djelatice pravde. Trebalo bi da, uz listu kontrolora, sudije izrangiraju i prvligaši na kraju prvenstvene sezone. Tek kad se ova dva parametra povežu,

dobljala bi se konačna lista i znali najbolji i najslabiji.

Prijedlog je u pripremi, korišćena su iskustva dobojskog eksperimenta kada su klubovi probe radi načinili svoju ranglistu daleko objektivniju od kontrolorske. Ima ideja da treći element budu čijene sportskih izvještaja onih dnevnih listova koji uz rane „Sportu“ i „Sportskim novostima“ posvećuju odgovarajući prostor rukometu. Novinari su kao i svi drugi ljudi, grešni i imaju simpatija među klubovima, pa bi možda bilo najbolje da uz klubove i kontrolore same prvligaške sudije naprave svoju listu, a da prosjek ove tri, bude ono iza čega stoji zajednica prvligaša i sudijskih organizacija.

Kada je već sudijama ukazano povjerenje da su sude mečeve što znači da su kvalifikovani za ocjenjivanje događaja, što ne bi to valjano uradili gledajući svoje kolege? Sve bi ovo trebalo raditi javno a za rukomet bi bilo mnogo bolje da se stvari promijene jer uz ove sadašnje kontrolore, nema pravde ni za rukometne sudije.

ŠAH

MEDUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

SMJENA NA ČELU

U derbiju kola „Mladen Stojanović“, kao gost naniu prvi poraz vodećem Željezničaru. Ovom pobjedom preuzeo vodeću poziciju.

Šahisti „Mladosti“ iz Kotor-Varoši nisu došli na meč u Laktaše, što povlači kontamaciju i brisanje rezultata ove ekipe, pošto nisu odigrali polovinu mečeva. Ovim potezom ŠK Mladost iz Kotor-Varoši donekle će izmijeniti izgled turnirske tabele.

Pošć (Potočani) - Partizan (Vrbanja) 6,5:3,5; Zulić - F. Handan 1:0, M. Davidović - Hadžimujić 0:1, Todorčić - Turalić 1:0, Manojlović - Hasanagić 0:1, Davidović D. - Kulenović 1:0, Pušić - K. Handan 1:0, Vujičić - Nežirević 1:0, M. Davidović - Prlija 1:0, Četojević - Žuna remi, Živković - Obradovac 0:1. Sudija Vještica (Banjaluka).

Partizan (Banjaluka) - Progres (Skender-Vakuf) 6:4; Alibegović - Torlaković E. 1:0, Čibukčić - Đurić 1:0, Kulić - Torlaković B. 1:0, Knežević - Aleksić 1:0, Popržen - B. Aleksić 1:0, Jaran - Janković 1:0, Goljić - S. Đurić 0:1, Todić - Malić

0:1, Semenjuk - Đurić Z. 0:1, Baralić - Vuković 0:1. Sudija Vučenović Banjaluka.

Željezničar (Banjaluka) - Mladen Stojanović (Prnjavor) 3:6, Ganić - Gašić 0:1, Bjelić - Hadživadić 1:0, (bb) Komlenić - Zarić 1:0, Idžan - Hadžiselimović 0:1, Četković N. - Karić 0:1, Vecelja - Jovičić 0:1, Tomašević - Popović 0:1, S. Idžan - Gatarić 0:0, Četković R. - Prodanović 1:0, Vujičić - Milaković 0:1, Sudija Mikulić (Banjaluka)

Mladost (Zalužani) - Kozara (Bosanska Gradiška) 4:6; Kapetanović - Bavrlić S. 0:1, Ogorelac - Čatović 1:0, Ranogajac - Mladenović 0:1, Hajrić - Živanović 0:1, Bilić - Zaimović 0:1, Franičević - Lendić 1:0, Andrijić - S. Bavrlić 1:0, Simić - Došen 0:1, Mršić - Vujičić 1:0, Vukailović - Varmaz 0:1. Sudija Penava (Vrbanja)

Stanje na tabeli: Mladen Stojanović 38 poena, Željezničar 36, Pošć 35, Mladost Z. 30,5, Kozara 30, Partizan V. 26, Partizan (BL) 22, Progres 21, Mladost (L) 14 (meč manje) i Mladost KV 10 poena (meč manje).

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 993

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg1, De7, Tc5, Tg3, pješači a3, b2, f2, g2, h5 (9)
Crni: Kh8, Dd4, Td8, Le4, pješači a6, b5, f7, h7 (10)
Bijeli vuče i dobija!

Na studiozan način bijeli je riješio pitanje pobjednika i to nakon samo jednog poteza (Eliškazes - Heisel, Beč 1931).

Rješenje prošlog zadatka: 1. g6, Sg6, 2. hg6 Kg6 3. Th8 Kh8 4. f7 i crni je pred matom predao.

ČETIRI DECENIJE OD KOLONIZACIJE:

KUDA SU IŠLI VOZOVIM BEZ VOZNOG REDA?

PIŠE
JELENKO
SLATINAC

Bio sam kolonista — povratnik

●Mile Kerkez je 1946. godine stigao u Čelarevo zajedno sa ocem, a onda se sljedeće godine on i supruga Đuka vraćaju u Prkose ●I Jovo Kerkez sa vraća za sinom u Prkose ●Poslije dvije godine Mile Kerkez se sprema za novi odlazak u Čelarevo ●Tvrdi da nije pogriješio što se vratio i nastavio da obrađuje zemlju koju je otac Jovo dobio kao kolonista

Rodni Prkosi kod Bosanskog Petrovca su mi u duši, ali je ovde bolje — priča Mile Kerkez, iz Čelareva kod Novog Sada.

Kerkez spada u koloniste-povratnike. Njegovi su ovdje stigli 1946. godine. Ali, 1947. godine Mile Kerkez i njegova Đuka spakuju se i vrata u Prkose. Danas su kolonisti — povratnici.

Otac ostade

Te 1946. godine, taman poslije novogodišnjih praznika, stigli su kolonisti u Čelarevo. Među njima je bio i Jovo Kerkez, sa suprugom Stanom, sinom Milom, snahom Đukom i dvoje bratove djece: Brankom i Mikom.

Čelarevo u to vrijeme bijaše biroško — najamničko mjesto, sa nešto malo mještana. Zvali su ga tada Čib, a u toku rata mađarski fašisti su mu dali ime Dunačed. Tek dolaskom Krajišnika — kolonista mjesto dobija naziv po narodnom heroju Zdravku Čelaru I od 1946. godine izvanlično se zove Čelarevo.

— Jasamsa ženom Đukom ostao ovde do 1947. godine. Kako moji kolonistički papiri iz Sarajeva nisu bili posve u redu, pokupim se i vratim u Prkose kod Bosanskog Petrovca. Izem ti Bačku, odoh ja u Krajinu. Čerke Milka i Radojka rodiše se u Prkosima. Živelo se, onako, krajiški, potanje, ali dobro, ne mogu se požaliti — priča Mile Kerkez, šezdesetpetogodišnjak.

Mile Kerkez je inače ratnik, učesnik NOB-a od 1942. godine i pripadalo mu je pravo da bude kolonista. To nije bilo sporno. Sporno je bilo to što se on nije mogao privići na bačku ravnicu, što mu je u početku sve bilo strano. Proradilo nešto u njemu, poželio visove i borovu šumu i vratio se u Prkose.

Danas se pravda da tada nije bilo sve u redu sa papirima, a onda kroz osmijeh dodaje:

— Ma vukla me Krajinu ko magnet, a dece nisam još imao

I Jovo se vraća

Starina Jovo Kerkez bio je kolonista nešto više od tri godine, a onda se on i njegova Stana spakuju pa natrag u Prkose za sinom Milom. Tamo im je sve njihovo, pa i oni pod stare dane da se vrata na prvo ognjište.

U Mile dvije kćerke, Milka i Radojka, rođene i rastu u Krajinu. Starina Jovo napustio imanje u Čelarevu, računa — sin će to već nekako preuzeti.

— Razmišljam šta da radim. Zemlja u Prkosima posna, deca rastu, otac se vratio, imanje u Čelarevu ostavio. Prevrćem se noću, krivo mi, kud sad opet da se spremam na put. Lud sam što odmah, kad sam već bio otišao, ne ostadoh — priča Mile Kerkez. — Pitam onu moju Đuku šta ona misli, a ona velli, kako je odlučim. Na većim sam mukama nego što sam bio. Opet razmišljam. Posej zob, rodi tanko. Obradi, napaši se, a u Čelarevu nam stoji zemlja. Ma kakva zemlja, 'tebac, zemljače.

Dvije godine je Mile Kerkez dumao, kako sam kaže, i na kraju odlučio da se vrati u Čelarevo, da preuzme očevo imanje da ga obrađuje.

Otac odobri sinov potez, a on ostao na starom kućištu. Veli:

— Meni i babi dovoljno je ovo ovdje što imamo u Prkosima. Nije za mene bačka ravnica, plugovi gvozdjeni, traktori veliki, te duge brazde kukuruzom zasijane, krajim se ne vidi.

Mile se nikad nije bojao rada i onda, kad se 1947. godine vratio, nije utekao zbog posla. Vuklo ga, kako sam kaže, srce u Krajinu. Ali, djeca počela da rastu, potrebe velike, a njive posne u Prkosima.

ZAPREGOM U ČELAREVO

— I, bog te materin, odlučimo Đuka i ja da idemo u Čelarevo, da po drugi put pokušamo sreću kolonističku. Komšije, kako ko. Jedni me savjetuju da ostanem, drugi vele da ne propuštam priliku. Otac je imao dobru zemlju, trebalo je to obrađivati. I krenemo — priča Mile.

Kerkezi su u Prkosima uvijek imali dobre konje, pa je i Mile, kad se vratio iz Bačke, nekako skućio i kupio dva vranca. Odlučio da se na put krene konjskom zapregom, da se u kola strpa ono što seima, potovare djeca i krene.

Bilo je to 1951. godine. Tri dana su vranici poslušno kaskali od Prko-

sa do Čelareva, pjena s njih padala, ali se stiglo.

Mile Kerkez, kolonista — povratnik

— Usput sam odmarao, konje hranio, hranu sebi i deci kraj kola spremio. Ličilo sam ti, zemljače, na Čergare. Ali, šta je tu je. Stiči se moralo, sad više nije bilo povratka u Prkose, bilo bi sramota. Posle tri dana stignem ovde, bivšoj očevoj kući — objašnjava Kerkez.

Čim jestigao Mile Kerkez i njegova Đuka krenulisu u Seljačku radnu zadrugu. Radili kao i ostali zadrugari, kućili kuću, hranili djecu. Zorom ustajali i u polje odlazili, da se trudodani zarade, da se bolje živi.

— Kad sam krenuo po drugi put rekao sam sebi: „Mile, ideš da bolje živiš, da djeci bolju perspektivu obezbijediš“. I kad sam to odlučio — objašnjava — morao sam i pritisnuti.

Kad je došlo vrijeme da se Seljačka radna zadruga „Sloga“ u Čelarevu rasformira, Mile Kerkez ostaje da radi u tadašnjem Poljoprivrednom dobru „Podunavlje“.

Pod kraj 1974. godine onemogućeno se, a godine za penziju se nakupile, pa odlučim da se penzionišem. U međuvremenu čerka Radojka se udala u Banjaluku, a Milka u Čelarevo. Ostadosmo sami ja i moja Đuka. Sad je već zovem baba — smije se naš sagovornik.

POSVETIO SE NJIVI

Kad je Seljačka radna zadruga „Sloga“ rasformirana, Mile Kerkez je pripalo četiri jutra očeve zemlje. Iako se zaposlio u „Podunavlju“ odlučio je da zemlju ne prodaje, već da je obrađuje.

— Zemlja rodna, bogata, ma šta da je prodajem, nek stoji. Prihvatim se posla u preduzeću, a prihvatim se i svoje njive. Valjalo je prolići dosta znoja, ali se i isplatio — kaže.

U Ulici Janka Čmelika, na broju 43, u Čelarevu, jednom od najljepših mjesta u Bačkoj, napravio je kuću Mile Kerkez, lijepu, svijetlu sa dosta soba. Veli, kad mu djeca dođu, da imaju gdje da se raskomote i uživaju. Ako se patio, bar zna zašto se patio.

Supruga Đuka privikla se na Bačku, ne bi je niko više odvojio od

Čelareva, a kod Mile Kerkeza još se osjeća nostalgija:

— Volim Prkose, u duši mi ostadoše. Ma, ko da mi zamjeri! Volim ih, tamo sam rođen, tamo rastao, oženio se, čobanovao, igrao se...

A kad spominje svoje Prkose i Bosanski Petrovac, ne propušta priliku da kaže da svake godine bar pet šest puta skokne do rodnog kraja.

— To ja — velli — zbog čistog vazduha. Da se nadišem one lepote planinaka.

Danas kao penzioner Mile Kerkez i njegova Đuka ne prestaju da rade. Četiri jutra obrađuju. Zet im pomaže. Čerka Milka udala se za čestitog domaćina, Slovaka, starosjedioca u Čelarevu.

— UBEREM KUKURUZA SA OVO MALO ZEMLJE KOLIKO SE U PRKOSIMA NE MOŽE SANJATI. TOVIO SAM BIKOVE, PA PREŠAO NA SVINJE. NE RADIM VIŠE PREVIŠE, ALI, AKO ČOVEK HOĆE DA IMA MORAL I DA ZAPNE. MENI TO NIJE TEŠKO. OBRADA ZEMLJE SADA DOĐE KAO ZABAVA.

O selu u kome živi Mile Kerkez govori svenajlepše. A Čelarevo zapravo i nije više selo. To je predivan gradić, pun zelenila, to je mjesto gdje se vidi da je ljudska ruka brinula o svemu.

Za ovu lepotu zaslužni su svi mještani, ali, ne sme se zaboraviti da najviše zasluga ima Momčilo Karanović, doskorašnji direktor ovdšnjeg Tekstilnog kombinata „Dunar“. On ti je bio i ostao i srce i duša Čelareva. Sad kad pogledam asfaltirane ulice, uređene travnjake, zasade smrčice, borove i bele breze između druma i trotoara, a setim se u kakvo smo bilo upali 1946. godine kad smo došli, onda tek vidim šta ljudi sve mogu da urade. Prelepo je ovo selo. Lepsi u Prkosi — završi svoju priču Mile Kerkez.

Za sutradan se spremao da bere kukuruz. Naravno, kombajnom. Na rastanku dobaci:

— Samo, nemoj Bosnu da mi naruziš, ona je ipak najlepša.

U sljedećem broju:

Deca mi jedina imovina

U kancelariji šeste policijske stanice bilo je toplo kao u kotlu. Inspektor Bovi sjedio je s nogama oslonjenim na ivicu stola i buljio u neispravni ventilator na plafonu. Osjećao je kako mu se košulja vlažna od znoja lijepi za leđa. Njegov kolega Stiven stajao je pored otvorenog prozora i radozno posmatrao djevojke koje su se sunčale na terasi u zgradi s druge strane ulice.

Odjednom ih iz prijatne dokolice i omamljenosti od prevelike vrućine trže naglo otvaranje vrata i tresak. U sobu je poput uragana uletjela visoka, tamnokosa djevojka. Mogla je imati najviše dvadesetak godina, bila je obučena u tjesne, plave izluzane farmerke i majicu, bijelu i prozračnu, ispod koje nije imala ništa.

— Tražim inspektora Bovia?

— Ja sam. Recite!

Djevojka mu je prišla i željela nešto da kaže, ali odjednom je pognula glavu, prekrila rukama lice i počela glasno, skoro histerično da plače.

Stiven joj je prišao, čvrsto je stegao za ramena i primorao je da sjedne. Počevo je nešto tiho da joj govori i da je umiruje.

— Došla sam zbog ubistva one bogate glumice, Arine Jals — prošaputala je, smirivši se na trenutak. — Morate odmah da ga uhapsite.

— Polako. Polako — reče Bovi, počevši da se mršti. Ubistvo prelijepje Arine Jals izazvalo je pravu euforiju u gradu. a kadaseu novinama pojavio članak o tome da policija sumnja na odbjeglog robijaša Irtina, sa istoviranim galebom na grudima, stiglo je bezbroj pisama. Svi su navodno znali gdje je, svi su poznavali nekog sa istoviranim grudima. Možda je toj opštoj hajci doprinio i suprug ubijene glumice, koji je javno, u jednoj televizijskoj emisiji ponudio basnoslovnu nagradu onome ko otkrije i privede ubicu.

KRATKA PRIČA

R. POPINS

Prijava

Svi su rado prihvatili tu udicu i ljudi iz policije imali su prilike da se nagledaju obnaženih muškaraca. I svi su imali poneki crtež, ali u mašti onih koji su željeli da se dokopaju novca, i vrabac, i cvijet i zmijsa pretvarali su se u traženog galeba.

— Ako želite da prijavite nekog, obratite se inspektoru Kvinu, našem kolegi — reče Stiven. — On je zadužen za taj dic posla.

— Čitala sam da vas opsjedaju i da ne možete skoro da radite od kojekakvih prijava, ali... — djevojka je učutala i glasno uzdahnula.

— Ubistvo se dogodilo još prije tri mjeseca — procedi Bovi. — Zaisa sam ubijeden da bismo mu lakše ušli u trag da nije tih brižnih ljudi.

— Dobro, pošto ste već ušli u našu kancelariju, ili bolje rečeno uletjeli, saslušaćemo vas — dobaci Stiven. Vratio se do prozora i nastavio da posmatra djevojke.

— Hoću da uhapsite mog mladića. Upoznali smo se prije mjesec dana u nekom noćnom klubu i od tada se ne razdvajamo.

— Kako se zove? — upita Bovi. Skinuo je konačno noge sa stola, uspravio se i uzeo notes iz fioke. — Nadam se da ste svjesni

svog ponašanja i daste dobro razmislili prije nego što ste se odlučili da dodete kod nas.

— Glen je divan prema meni... čak smo planirali da se krajem ovog mjeseca vjenčamo. Bila sam zaljubljenija u njega.

— Kako se zove? — podsjeti je Bovi.

— Suzan Erton. Trenutno radim u robnoj kući „Vertison“, inače studiram slikarstvo.

— Dobro, sada nam ispričajte sve u vezi s vašim mladićem.

— Pa uglavnom sam vam već sve rekla. Upoznali smo se i ja sam se odmah zaljubila do ušiju. Rekao mi je da radi u očevoj trgovačkoj firmi, da je bogat i da... — Suzan je ponovo učutala. Obrazisu joj se zarumenjeli i vidjelo se da se dvoumi li da do kraja ispriča sve što joj je na umu.

— Sad je kasno da se predomislite — reče blago Stiven, kao da je pročitao njene misli. — Oslobodite se, recite nam iskreno sve što znate.

— Ali ne bih željela da sazna da sam bila kod vas!

— Ne brinite! — Dobro. Vidali smo se svaki dan. U stvar, odmah smo iznajmili jednu sobu i nismo se razdvajali. Bio je veoma galantan prema meni, bilo nam je divno, ali... znate, noću. Kako davam kažu, nikada nije skidao majicu. Malo sam ga zadirkivala zbog toga, ali rekao mi je da je alergičan na posteljenu.

— I? Zar niste odlazili na plažu?

— Ne. Nije htio ni da čuje. Prije nekoliko dana, uveče kada je zaspao, zadigla sam mu majicu i vidjela sam da ima na grudima istoviranog galeba.

— Trebalo je odmah da nam se javite! — uzviknu Bovi.

— Pa nisam znala, nisam čitala novine... te me stvari ne zanimaju. Narednog jutra sam mu rekla nešto u vezi s crtežom na njegovim grudima. Ništa mi nije odgovorio, ali sat kasnije je otišao da kupi nešto za jelo i nije se više vratio. To me iznenadilo.

— Divno! Gdje sad da ga tražimo? — Vidjela sam ga jutros kako izlazi iz hotela „Brens“. Znate, u vezi s tim crtežom! Shvatila sam o čemu se radi tek kada sam se povjerila jednoj prijateljici. Ona mi je rekla za ubistvo.

— Da li biste mogli da nam nacrtate kako izgleda to na njegovim grudima? — upita Stiven.

Djevojka je klimnula glavom i izvadila iz tašne presavijeni komad papira.

— To sam već kod kuće nacrtala. Dvojica inspektora pogledaše crtež, koji je bio napravljen u boji i veoma precizno. Odgovarao je podacima, koje su dobili iz zatvora.

— Nadam se da mi vjerujete — reče Suzan. Ponovo je počela da plače, ali Stiven nije imao ovog puta vremena da je tješi. Nervozno je obrisa maramicom čelo i dao znak kolegi da krene. Požurio je ka vratima, a Bovi je, glasno ospovavši, potrčao za njim.

Robijaša Irtina, Suzaninog dragog i galantnog Garija, uhapsili su istog dana, oko sedam predveče, kada se vratio u hotel.

NA ZBORU RADNIKA HEMIJSKO—TEHNOLOŠKE ŠKOLE U BANJALUCI

TREBAMO LI KOME?

● **Pitaju se prosvjetni radnici (ne samo Hemijsko—tehnološke škole) ne vjerujući da se niko u društvu ne osvrće na njihovo sve teže materijalno stanje i činjenicu da su im realni lični dohoci prepolovljeni u odnosu na 1980. godinu** ● **Prosvjetni više ne treba sindikat koji se brine samo o zlimnici nego mnogo revolucionarnija organizacija** ● **Iz godne u godinu sve veće obaveze i nastavna norma, a opremljenost škola i lična primanja sve manja**

BANJALUKA, 29. oktobra — Zaposleni u Hemijsko—tehnološkoj školi u Banjaluci dobiće lični dohodak za oktobar obračunat na osnovu boda vrijednog 3,5 dinara, koliko je bilo i u septembru. Međutim, računice pokazuju da za ovakve, opet nevelike, isplate nema dovoljno para. U novembru će se potrošiti sve, a lični dohoci opet neće biti mnogo veći od prosjeka za prvih devet mjeseci (35.369,24 dinara). Ako se negdje ne nađu pare, u decembru će profesori i ostali radnici raditi besplatno, ili čak neće raditi.

Odluku o vrijednosti boda za oktobar, mada su znali da bi ona morala biti 1,80 dinara, da bi novac „dotekao“ do kraja godine, donio je sinoć Zbor radnika, na dugoj i burnoj sjednici, kojoj su prisustvovali i **Mijat Arežina**, sekretar Zajednice usmjerenog obrazovanja i vaspitanja Banjaluka i **Muhamed Kulenović**, direktor RO Centar za usmjerenog obrazovanje.

ZA SISTEMSKA RJEŠENJA

Na dnevni red je, prije no što se zvanično mogao usvajati, došao prijedlog rebalansa finansijskog plana, na osnovu povećanja koje za usmjerenog obrazovanje iznosi 12,8 odsto. Međutim, ovakav dokument se može usvojiti tek kad organi Zajednice kažu svoju riječ. Ipak, po riječima direktora **Jove Radanovića**, saznanje o nezavidnom položaju i o tome da za desetak dana već može biti kasno, rukovodio je upravu škole da o ovom raspravlja. Direktor je bio jedan od dvojice koji su glasali da vrijednost boda za oktobar

bude 1,80 dinara, želeći tako da ostane nešto para u rezervnom fondu i onom za stambenu izgradnju, jer se pojavila mogućnost da se riješi jedno od deset gorućih stambenih problema u kolektivu. Kako bi ova vrijednost boda, u kolektivu, čije gotovo tri četvrtine sačinjava visokoobrazovan kadar, značila do kraja godine prosjek ličnog dohotka od 23.166 dinara, ovaj prijedlog nije prihvaćen ni od gostiju na sastanku.

Nije prihvatljivo da se i ovako niski lični dohoci smanjuju rekao je Muhamed Kulenović. Čudi me i ta vaša ideja. Prianja prosvjetnih radnika u usmjerenom obrazovanju su ispod republičkih opštinskih prosjeka i tačno je da se zato moraju naći sistemski rješenja. Danas smo imali sastanak u Centru sa funkcionerima društveno—političkih organizacija i zajednica, na koji doduše nisu došli svi pozvani, ali na kome su podijeljeni zadaci. Sadanastupamo na svim frontovima — sekretari osnovnih organizacija SK u tijesnoj vezi s Opštinskim komitetom, predsjednici izvršnih organizacija SS sa Opštinskim vijećem, Saveza sindikata a direktori sa organima uprave. Rješenja mora biti.

RADITI BESPLATNO ILI NE RADITI

Kulenović se založio da lični dohoci ostanu u prosjeku i da bod bude 2,78 dinara, vjerujući da i u finansijskim pokazateljima, kao i vjerovatnom povećanju sredstava do kraja godine, za to ima dovoljno „lufta“. Profesori Tehnološke škole su bili mnogo

radikalniji. Dalibor Galanos, dokazujući prostom računicom da prosvjeta „kaska“ za inflacijom 15 odsto i da su realni lični dohoci u odnosu na 1980. godinu prepolovljeni, zahtijevao je da se društvo izjasni da li mu obrazovanje treba ili ne.

— Škola nam je neopremljena, primanja smiješno mala. Obrazovanje je, čini mi se, jedino kome se zavrću slavine. Pogledajte zdravstvo. Kažu — ono je neophodno. Dobro, ako mi nismo, onda zatvorimo škole. U ovakvoj situaciji bih samjerio OO Saveza sindikata. Sindikat više nije revolucionaran, brine samo o zlimnici. Možda bi trebalo obustaviti rad, jer se čini da odgovorni jedino tada dođu da vide šta je posrijedi. Ovako, kukamo da je i nas više sramota, a nikog ni da zasvrbi zbog toga, rekao je Galanos.

Ovakvim riječima se suprotstavio Zlatko Bjeđač, predsjednik OOSS, tvrdeći da se rješenja uvijek mogu naći i da je pravi izlaz za obrazovanje čvršća veza s udruženim radom. Međutim, podatak rečen kao odgovor da INCELOV „Poliester“ nikako ne može da sastavi zbor radnika da bi odobrio uplatu 540 hiljada dinara koliko duguje Tehnološkoj školi, kao i znanje da privreda sve manje može i hoće (toliko je nezaposlenih da je to neracionalno) da ulaže u obrazovanje kadrova, dovoljno rječitio govore o ovakvim rješenjima.

Takođe kivan na IO OOSS koji je tražio smanjenje ličnih dohoda i tako ostajanje u okvirima, Đuro Vujašin je predložio da se do kraja godine isplaćuje devetomjesečni prosjek, a kad nestane para, da se nastavi besplatno raditi.

— Neka društvo vidi mogu lijas prosjekom od 3,5 stara miliona da živim, putujem sedam kilometara do posla i školujem dva studenta. To je smiješno. Kupus je ove godine skuplji deset puta nego lani, a moja plata sve manja. Mislim da nas društvo ne smije i neće ostaviti.

Josip Amulić se usprotivio insistiranju na sticanju većeg dohotka proširenjem djelatnosti ističući da se prosvjetnim radnicima, za dvadeset godina koliko

on radi, norma samo povećava, dok se svim drugima smanjuje.

SVE VEĆA RADNA NORMA

— Kadsam ja imao normu od 16 sati, radnici u privredi su imali četrdesetosmočasovnu radnu nedjelju. Danas ja radim 22, a oni 42 sata. Da li ja zaista treba toliko da se dajem za 3,6 starih miliona mjesečno? Moj prijedlog je da se nađu pare, da se prosvjetnim radnicima omogući startni lični dohodak od 60 hiljada dinara, koliko imaju njima ravni kadrovi drugim djelatnostima. Mora biti nekih intervjentnih sredstava. Nema li OK SK viška para od članarina, ta samo ja mjesečno dajem 900 dinara. Tražim odgovor — ima li SIZ para rekao je Amulić.

Odgovor je stigao od Mijata Arežine — nema! Rješenje je opet samo sistemsko i nijedno drugo. Nižu se podaci o tome da se čistačice ovdje vraćaju na zagarantovan lični dohodak, a da je raspon između najmanjeg i najvećeg u kolektivu 1:2. Ante Tomić traži da se odredi cijena obrazovnog rada i da se radi onoliko koliko to društvo plati. A cijena mora biti veća od ove danas, bar dvostruko.

Odluka Zbora je jasna. Isplata će „ići“ po bodu od 3,5 dinara, a za desetak dana ponovo sastanak da se odluči šta dalje. Vjerovatno pomirljiva rješenja neće doći u obzir. Oskudica je već domača u ovom kolektivu. Ne da se više trpjeti. Šta će biti do kraja godine ne znaju, ali mirno neće biti. Umirice ih samo radikalni zaokreti.

Na istom sastanku kolektiv je prihvatio da nepokrivena sredstva od sanacije zgrade nadoknade kreditom koji su od opštinskog Fonda dobili s rokom otplate na 20 godina i godišnjom kamatom od 3 odsto. Rate će se plaćati iz udruženih sredstava amortizacije RO, ali je zaključeno da se pri prvom reprogramiranju ovih sredstava mora ići sa zahtjevom da se ona preinače u bespovratna, jer je to u skladu sa dogovorom koji izričito traži da se društvenim djelatnostima za sanaciju ne daju krediti nego pomoć.

S. ŠILJEGOVIĆ

GOSTOVANJA KRAJIŠKOG POZORIŠTA

„VALCER“

U GAVELLI I

ATELJEU 212

BANJALUKA, 29. oktobra — Kao i proteklih godina, ansambl Narodnog pozorišta Bosanske krajine, učesnik je ovogodišnjih „Gavellinih večeri“, značajne pozorišne smotre koja se održava u Zagrebu. Na sceni istoimenog pozorišta banjalučki ansambl će izvesti dramu Drage Jančara „Veliki briljantni valcer“ u režiji Jovice Pavića. Sutradan, 2. novembra, istu predstavu će vidjeti i publika u Vukovaru, da bi se 3. novembra ovom dobrom predstavom krajiško pozorište predstavilo Beograđanima u „Ateljeu 212“.

„Valcer“ je djelo koje se sada igra na nekoliko jugoslovenskih scena (Zagreb, Maribor, Ljubljana) a premijerna izvedba u Banjaluci dobila je dobre ocjene publike i kritike.

UKRATKO

— U Skoplju je predstavljena „Istorija Saveza komunista Jugoslavije“ na makedonskom jeziku. Ovo izuzetno značajno i vrijedno djelo, plod jedinstvenog jugoslovenskog naučno—istraživačkog i izdavačkog poduhvata na makedonskom jeziku izdala je redakcija „Komunista“ za Makedoniju. Knjiga je novinarima skopskih redakcija i dopisništava predstavio direktor i glavni i odgovorni urednik redakcije „Komunist“ za Makedoniju Risto Lazarov, a štampana je u 10.000 primjeraka.

Izdavačka kuća „Školska knjiga“ iz Zagreba, upravo je objavila reprezentativnu monografiju „Hrvatsko narodno kazalište Zagreb 1860—1985“ u povodu obilježavanja 125—godišnjice te naše najstarije pozorišne kuće koja se odvija pod pokroviteljstvom Predsjedništva SR Hrvatske.

Ova monografija rasvjetljava bitna razvojna razdoblja HNK, dočarava najznačajnije događaje iz njegove prošlosti i savremenosti dokazujući visoko mjesto tog teatra u kulturnom životu evropske sredine tako i u širem narodnom prostoru.

Svač—zetski rednjovjekovni grad, koji se nalazi kod Vladimira u ulcinskoj opštini, spada u najatraktivnije mrtve gradove na Jadranskoj obali i tek sada su počeli prvi arheološki radovi koji su povjereni stručnjacima Centra za arheološka istraživanja Filozofskog fakulteta iz Beograda. Prvi iskapani predmeti najavljuju bogato i veoma zanimljivo arheološko nalazište. Velika količina pokretnog arheološkog materijala, pogodnog za muzejsku postavku, potiču iz 14. i 15. vijeka, a pojavljuju se ilirski kulturni predmeti. Ima i dosta indicija da će se otkriti ilirski kulturni sloj, jer su svi slojevi do kojih se za kratko vrijeme došlo neporemećeni i dobro očuvani.

U DOMU JNA 1. NOVEMBRA

SLIKE MILANA MARJANCA

BANJALUKA, 29. oktobra — U izložbenom prostoru Doma JNA u petak, 1. novembra, u 19 sati biće otvorena izložba slika **Milana Marjanca** iz Banjaluke, člana RKU—D—a „Pelagić“. Na ovoj prvotno samostalnoj izložbi pod tematskim nazivom „Dolinom Vrbasa“ biće izloženo do 30 radova — slika u ulju, pejzaža, nastalih u posljednje dvije godine.

Milan Marjanac je član Ateljea slikara i vajara „Pelagić“ od 1983. godine, a kako ističe, pejzaži Vrbasa ostaju duže njegova tematska preokupacija.

POVODI

KUDA ODLAZE OSNOVCI?

— **Od 960 svršenih osnovaca na području velikokladuške opštine, školovanje u usmjerenim školama nastavilo samo 595 učenika!**

VELIKA KLADUŠA, 29. oktobra — Tokom prošle školske godine osnovno obrazovanje na području velikokladuške opštine završilo je 960 učenika, od kojih je 595 nastavilo školovanje. Kakva je sudbina preostalih 365 svršenih osnovaca? Odgovor na ovo pitanje potražili smo na nekoliko mjesta.

Najveći broj ih se prijavio Osnovnoj zajednici za zapošljavanje u Velikoj Kladuši, a znatan dio potražio zaposlenje u drugim socijalističkim republikama, uglavnom Sloveniji. Manji broj svršenih osnovaca odlučio je da se posveti poljoprivredi i radu na selu.

Iako je broj onih koji ne nastavljaju školovanje u srednjoškolskim klupama u opadanju, u Radnoj organizaciji osnovnog obrazovanja i vaspitanja ističu da tom problemu poklanjaju sve veću pažnju. Predlaže se da se razredne starije i pedagozi više angažuju na praćenju i usmjeravanju učenika. Osim onih kojima materijalno stanje ne dozvoljava nastavak školovanja, ima i roditelja, koji prekidaju školovanje djece posebno kada su u pitanju djevojke.

I pored snažnog uticaja na ovakve pojave, stanje se sporo mijenja. Zato je pomenuta tema već nekoliko puta u toku godine bila na dnevnom redu skupova društveno—političkih organizacija i komuni. Zaključci su da se na tom planu moraju angažovati sve snage u komuni, posebno škole i privredne organizacije koje su najdirektnije vezane za obrazovanje.

M. PILIPOVIĆ

KULTURNE MANIFESTACIJE U KLJUČKOJ OPŠTINI

POLOŽEN ISPIT — NOVA OBAVEZA

● **Koordinacioni odbor manifestacije „Kultura u akciji na selu“ je ocijenio da su rezultati prve ovakve manifestacije u ključkoj opštini prevazišli očekivanja. Takmičari iz 38 sela, 22 izložbe, 33 izvorne grupe, oko 2000 učesnika sve to obavezuje drugu manifestaciju ovog tipa koja počinje ovih dana**

KLJUČ, 29. oktobra — Kulturno—prosvjetna zajednica opštine Ključ je početkom prošle godine pokrenula široku društveno—kulturnu manifestaciju „Kultura u akciji na selu“. Cilj je bio jasan: međusobna povezanost i trajnija, sinhronizovana saradnja organizatora i kreatora kulturnog života u opštini, posebno na seoskom području.

I pored podrške, koju su manifestaciji dale sve društveno—političke organizacije opštine organizator je izražavao sumnju da će manifestaciju realizovati, s obzirom na široku lepezu aktivnosti i sadržaja koje je imala. Samo u organizacione odbore za pripremu i provođenje aktivnosti u mjesnim zajednicama i podružnicama SSRN trebalo je izabrati 500 članova. Zahvaljujući entuzijazmu članova Kulturno—prosvjetne zajednice opštine Ključ, sve organizacione i druge pripreme su obavljene u prvoj polovini prošle godine, a takmičarski dio manifestacije počeo je u oktobru prošle i trajao do kraja marta ove godine.

Nedavno je opštinski Koordinacioni odbor manifestacije „Kultura u akciji na selu“ sumirao rezultate i ocijenio da su oni prevazišli očekivanja organizatora. U predtakmičenjima i u polufinalnim natjecanjima učestvovali takmičari iz 38 ključkih sela. Za to vrijeme održane su 22 izložbe predmeta kućne radinosti, likovnih i tehničkih radova učenika osnovnih škola, rasnih grla stoke, ovačkih pasa i sl. U kulturno—umjetničkom programu manifestacije učestvovali su 33 izvorne grupe, 22 sekcije, oko

Amateri iz Humića — selo prihvatilo manifestaciju

100 pojedinaca i 7 škola. U sportskom dijelu manifestacije obavljena su takmičenja u bacanju kamena s ramena, natezanju konopca, skoku udalj, streljaštvu, malom fudbalu i stonom tenisu. Održano je i osam šahovskih turnira kao i takmičenja u znanju iz poljoprivrede i na temu „40 godina pobjede nad fašizmom“. U saradnji sa PPRO „Uzor“ uspješno je organizovano takmičenje u rukovanju sa poljoprivrednom mehanizacijom. U predtakmičenjima i u polufinalnim manifestacijama aktivno je učestvovalo 1750 lica, a programe je posmatralo oko 10 hiljada radnih ljudi i grana. Završna svečanost održana je 30. marta ove godine u Ključu i za sveukupnog pobjednika prve manifestacije proglašena je mjesna zajednica Velagići.

Organizacioni odbor je utvrdio programske sadržaje druge manifestacije „Kultura u akciji na selu“ čija realizacija obogaćena novim iskustvenim sadržajima treba da krene upravo ovih dana.

Gojko DAKIĆ

Tužnim srcem javljamo svim prijateljima i poznanicima da je u utorak, 29. oktobra 1985. godine, u 71. godini života preminuo naš dragi suprug, otac, brat i djed

VILKO (VINKA) ARNUŠ

Predsjednik suda u Banjaluci u penziji, ratni vojni invalid

Sahrana će se obaviti u srijedu, 30. oktobra 1985. godine, u 15,30 satina Novom groblju u Banjaluci.

OŽALOŠČENI:
supruga MILANKA, sin VOJKO,

kćerka DRAGANA, sestre: IDA, MATILDA, ANGELA I OLGICA, zet NEBOJŠA, unuke: TATJANA I SNEŽANA i ostala ožalošćena rodbina i prijatelji

063086

Dana 30. oktobra 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od smrti našeg dragog

ILIJE (OBRADA) ĐURĐEVIĆA

Toga dana posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENA PORODICA

063074

SOUR GIK „KOZARA“ BANJALUKA RO „IGM“ ČELINAC OOUR TVORNICA OPEKARSKIH PROIZVODA

Na osnovu člana 13. Pravilnika o radnim odnosima OOUR-a Tvoronica opekarskih proizvoda Komisija za radne odnose nasjednici održanoj dana 25.10. 1985. god. raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke pripravnika

1. KV-mašinbravar-bravar 2 izvršiloca
Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme.

Uslovi:
KV-mašinbravar — pripravnik.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja. Prijave sa potrebnim dokazima dostaviti na adresu: SOUR GIK „KOZARA“, OOUR Tvoronica opekarskih proizvoda Tunjice, Banjaluka.

mali oglasi
VESELINA MASLEŠE 13
RADNO VRIJEME
OD 7.00 do 15.00
34-448

PRODAJA

AUTOMOBILI

PRODAJEM hitno i povoljno automobil „zastava 750“, nazvani na telefon broj 31-522 do 14 sati, Banjaluka.

063065
PRODAJEM automobil „toyota celica“, 1600 kubnih centimetara, cijena 1.100.000 novih dinara. Hajrudin Malkoč, telefon broj 078/811-233, Bosanska Gradiška.

063049
PRODAJEM automobil „fiyat 850 spec.“, telefon broj 52-667, Banjaluka.

063013

KUĆE

PRODAJEM kuću u Boriku, u Ulici Slaviše Vajnera Čiče broj 107-a, informacije na telefon broj 51-850, Banjaluka.

1-2

063164
PRODAJEM kuću u Ulici Ljubice Gerovac broj 5, Banjaluka.

063013

PRODAJEM pola kuće, duplex, jednosoban stan i garsonijera, u Ulici Demirovića broj 1-b, telefon broj 52-682, Banjaluka.

063076

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM tri dunuma zemlje u Budžaku, upitati u Titogradskoj ulici broj 27, Banjaluka.

063067

PRODAJEM zemlju i montažni objekt u Karanovcu, Jagare, između asfalta i Vrbasa, telefon broj 36-563, Banjaluka.

063072

PRODAJEM tri dunuma šume u Jablanu, četrnaest kilometara od centra Banjaluke, telefon broj 41-377, Banjaluka.

063082

STANOVİ (PONUDE)

IZDAJEM namješten manji stan s centralnim grijanjem za tri osobe, nepušače, u Ulici Franje Kluzza broj 29, Banjaluka.

063057

IZDAJEM prazan jednosoban stan u Ulici Bose Živković broj 11, Banjaluka.

063040

IZDAJEM jednosoban prazan stan bračnom paru bez djece ili s jednim djetetom, javiti se na telefon broj 22-929 ujutro do 9 sati, Banjaluka.

063026

IZDAJEM jednoiposoban komforan stan u Ulici Rade Kondića broj 21, telefon broj 48-016, Galić, Banjaluka.

063030

IZDAJEM dvosoban stan s centralnim grijanjem u Ulici 53. divizije broj 5, Banjaluka.

063036

IZDAJEM stan u Uzičkoj ulici broj 9, Banjaluka.

063085

IZDAJEM manji jednosoban stan u Ulici Dušana Jokića broj 36, telefon broj 39-437 zvati poslije podne, Banjaluka.

063084

SOBE

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu, poseban ulaz u Ulici bulevar Marksa i Engelsa broj 21, Banjaluka.

063083

IZDAJEM praznu sobu s kupatilom, poseban ulaz, u Rudarskoj ulici broj 215, pogledati od 15 do 18 sati, Banjaluka.

063061

IZDAJEM muškarcu ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi, centar, s centralnim grijanjem, telefon broj 49-486, Banjaluka.

063053

IZDAJEM praznu manju sobu s grijanjem, telefon broj 56-420, Banjaluka.

063073

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s posebnim ulazom, u Njegoševoj ulici broj 53, Banjaluka.

063052

IZAJEM namještenu sobu učenicama, u Ulici Vlade Vitjuka broj 9, Banjaluka.

063051

IZDAJEM namještenu sobu, u Ulici Žarka Vranješevića broj 12, Budžak I, Banjaluka.

063020

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja, u Ulici Fadila Maglajića broj 37, Banjaluka.

063015

IZDAJEM dvorišnu namještenu jednokrevetnu sobu s grijanjem i vodom, u Ulici Stojana Vujasinovića broj 27, Starčevica, Banjaluka.

063017

IZDAJEM jedan ležaj u namještenoj sobi, u Ulici maršala Tita broj 9, telefon broj 51-401, Banjaluka.

063016

IZDAJEM namještenu sobu s kupatilom, centralnim grijanjem u Kozarskoj ulici broj 23, Banjaluka.

063033

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu studentima, s centralnim grijanjem, lokacija Mejdan, telefon broj 43-885, lokacija Borik telefon broj 39-584, Banjaluka.

063034

IZDAJEM dvije namještene sobice, ulaz, voda, struja, posebno, zaposlenim osobama bez djece, informacije na telefon broj 52-846, Banjaluka.

063044

IZDAJEM namještenu jednokrevetnu sobu muškarcu, u Novoj ulici broj 25, Banjaluka.

063038

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s grijanjem muškarcima, u Njegoševoj ulici broj 42, Banjaluka.

063037

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu, u Ulici braće Pavlića broj 86, Banjaluka.

063081

IZDAJEM ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi za žensku oso-

bu, s centralnim grijanjem, u Ulici Dušana Jokića broj 43, Banjaluka.

063075

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici Karla Rojca broj 15, Banjaluka.

063090

IZDAJEM sobu s nišom, poseban ulaz, u Rudarskoj ulici broj 292, Spiro Šobot, Banjaluka.

063080

IZDAJEM namještenu sobu, u Ulici Vladimira Rolovića broj 29, telefon broj 39-872, Banjaluka.

063087

STANOVİ (ZAMJENA)

MIJENJAM jednoiposoban stan na početku Starčevice za veći stan u centru grada po dogovoru, telefon broj 38-837, Banjaluka.

063047

MIJENJAM garsonijeru u centru grada za stan u Budžaku, upitati poslije podne na telefon broj 44-062, Banjaluka.

063041

DOBOJ—BANJALUKA
MIJENJAM dvosoban stan u centru Doboja za odgovarajući stan u Banjaluci.
Pitati na telefon broj 068/72-298 Novo Mesto ili telefon broj 074/22-582 Dobjo.

063042

BIHAĆ—BANJALUKA
MIJENJAM jednosoban stan, 40 kvadratnih metara u Bihaću, za odgovarajući ili manji stan u Banjaluci. Pitati svaki dan od 17 do 19 sati na telefon broj 31-071, Banjaluka.

063023

TUZLA—BANJALUKA
MIJENJAM dvosoban stan u centru Tuzle, s centralnim grijanjem, telefonom, za odgovarajući stan u Banjaluci. Telefon broj 078/35-885, Banjaluka.

063059-60

MIJENJAM trosoban stan, novogradnja, na Starčevici za dva manja stana, telefon broj 41-453, Banjaluka.

063096

STANOVİ (POTRAŽNJA)

Službenik traži sobu s centralnim grijanjem, cijenjene ponude dostaviti u četvrtak od 16 do 17 sati na telefon broj 42-240, Banjaluka.

063068

Tri studenta iz Palestine traže namješten dvosoban ili jednosoban stan s grijanjem, telefon broj 42-582, Banjaluka.

063056

TRAŽIM prazan jednosoban stan ili sobu može i s grijanjem, bliže centru grada, telefon broj 22-564 od 14,30 sati, Banjaluka.

063055

Bračni par bez djece traži jednosoban stan s centralnim grijanjem, javiti na telefon broj 21-429, Banjaluka.

063054

Strani student traži dvosoban, jednosoban stan ili garsonijeru blizu centra grada ili Medicinskog fakulteta, telefon broj 36-688, Banjaluka.

063025

Student medicine traži ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi, poželjno blizu univerzitetskog centra Borik, ponude na telefon broj 075/567-198, Tuzla.

063029

TRAŽIM namještenu sobu s grijanjem i posebnim ulazom, ponude na telefon broj 45-771 ili telefon broj 38-111 centrala, lokal 22-70, 23-36, Danka, Banjaluka.

063069

Student traži jednokrevetnu namještenu sobu s centralnim grijanjem, telefonom blizu Medicinskog fakulteta, telefon broj 49-876, Banjaluka.

063091

POTVRDA

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu broj 1979, izdatu od zlatara, na ime Sedžida Todorovac, Banjaluka.

063022

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Incel“, izdatu na ime Josip Marić, Banjaluka.

063079

PROGLAŠAVAM nevažećom mješernu kartu za „Incelov“ autobus za prevoz putnika, izdatu na ime Josip Marić, Banjaluka.

063078

RAZNO

PRODAJEM ugostiteljsku radnju dobro razrađena na prijedorskom putu, pitati na telefon broj 725-225, Banjaluka.

1-4

0652824

PRODAJEM zvučnu kutiju FENDER 100 W, telefon 33-952.

074714

PRODAJEM video-rekorder marke „grunding“, sistem 2000 nov, ocarinjen, cijena 200.000 novih dinara, telefon broj 44-361 poslije podne, Banjaluka.

063070

PRODAJEM televizor „grunding“, ekrana 51 centimetar, sa daljinskim upravljačem, novo, „sharp“ video-rekorder sa daljinskim upravljačem, telefon broj 56-499, Banjaluka.

063063

PRODAJEM očuvan dječiji krevetić, auto-radio „blauupunkt“ i telefonski aparat, zvati od 16 do 19 sati na telefon broj 39-954, Banjaluka.

063062

PRODAJEM manji dvorišni jednosoban stan, useljiv odmah, na lijepom mjestu u Banjaluci, telefon broj 49-160, Banjaluka.

063058

SOUR KPK „KRAJIŠNIK“ RO TKG „JADRANKA“ Komisija za radne odnose BANJALUKA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose RO TKG „Jadranka“ Banjaluka, održane dana 1.10. 1985. godine

PONIŠTAVA SE

OGLAS

za popunu poslova i zadataka kurir-čistač — 1 izvršilac na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodijskog odsustva, objavljenu listu „Glas“ od 17.8. 1985. godine.

KOMISIJA ZA RADNE ODOSE

Po narodnom običaju - igra

U SLICI I RIJEČI „KARAGOD“ — ŠETNJA LJEPIJOM

Pred prepunim gledalištem velike sale banjalučkog Doma kulture u subotu je nastupio moskovski folklorni ansambl „Karagod“. Ovo uspješno narodno pjesništvo, igrana i instrumentalna kompozicija sjeverne i južne Rusije.

Pjesma naroda južne Rusije

Ansambli „Karagod“ (na dijalektu-Šetnja) je osnovan 1979. godine, a djeluje pod organizacionim i umjetničkim rukovodstvom Evgenija Zosimova, docenta moskovske katedre instrumentalne kulture. Valja naglasiti da je dio (neobaviještene) publike u Domu kulture očekivao u prvom redu virtuoznu igru i ples. Međutim, Moskvljani su ponudili izvanrednu pjesmu i muziku, lijepu kostimografiju, a koreografske elemente sačinjavali su većim dijelom oblici šetnje. Ipak, nije manjkalo razigranosti i vedre atmosfere, što su potvrdili i burni aplauzi gledališta.

Snimio: D. Reljić

Bogatstvo instrumenata i zvukova

VENUS je, porimskoj mitologiji, bila boginja ljubavi i ljupkosti. Venus je bila žena Vulkanova, a mati Kupidonova. U njenu slavu stvarana su monumentalna umjetnička djela. Miloska Venera, veličanstveni mramorni kip, izrađen je u drugom vijeku prije nove ere, a otkopan je na ostrvu Milosu 1820. godine. Danas se čuva u pariskom Luvru. Medičije-va Venera najljepši je prikaz boginje Venere, jedno od najvećih vajarskih djela starog vijeka. Na-

AKO NISTE ZNALI 41

lazi se u umjetničkoj zbirci florentinske porodice Mediči. **SOVJETSKI školski brod „Sedov“** smatra se za najveći svjetski jedrenjak, koji još uvijek plovi morima. Izgrađen je 1921. godine, u njemačkom brodogradilištu Kiel. Jedra „Sedova“ zauzimaju površinu od 4.192 kvadratna metra.

KARL Fridrih Cero (1782-

1845) bio je preko 20 godina direktor Kraljevske opere u Berlinu. Međutim, Cero je bio nepismen. Sve što je trebalo da se pročita, čitao mu je lični sekretar, a da ovaj ne bi čuo šta čita morao je, za to vrijeme, da u ušima drži vatru!

VRIJEDNOST dragocjenosti - zlata, dijamanta... izražava se karatima. Jedan karat ima težinu od 0,205 grama. Ovaj način određivanja vrijednosti praktikuje se od 1871. godine.

SATIRIKON

- Da smo pametni koliko popustimo, gdje bi nam bio kraj?

- Budućnost nam je ostala u sjećanju

- Obične riječi su teorija, a ukrštene praksa

- Prije nego što otvorite oči, dobro pogledajte

- Kad ima mnogo vođa, narod je usamljen

B. MITROVIĆ

	INDUSTRIJSKA BILJKA (METLE)	STUPE	OBOJENI METAL (Cu)	PRKOB	GRČKO SLOVO	BRDO KRAJ BEOGRADA	LUKSEMBURG	FRAP-ČETAK	MLADU KUJE	TATARIN	SKIJABICA HEB	GRAD I RIJEKA U ČEHOV	OSTATAK OD POBJEČENOG DRVETA	MUSLI-MANSKO ŽENSKO IME	14. 1. 21. SLOVO	DOLINA IZMEĐU 2 BRDA (m)	FRENDA
MJESEČO SAKUP-LJANJA, OKUP-LJANJA											BOK IZ MAKOVIH GLAVICA						
RUSKI PISAC VSEVOLOI							GRAD U SREMU				PAPIGA						
GROBNA JAMA					ISPITIVANJE JAVNOG PISANJA		NEUTRUM									ŠAHIST KARLOV GLUMAC TORJACI	
PISAC FRANSI					SVE U REDU (m)		KOJI IMAJE ONE OSOBINE					GRAD U KRAJINI					
GOBOPAD (grč)				B, SVJETSKI BOKSERSKI PIVAK, PRIMO			RUMUNIJU					NEPROFESSIONALAC					

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno) n, dirljivost, ATP, naor, apaurin, rezultanta, kombinatorika, Ivan, anoa, omalovažavati, Rinko, obalica, arak.

DOKTOR U-KUĆI

Priprema:
dr Božidar Balaban,
spac. opšte medicine

Hipertireoza

- Razlog nastajanja ove bolesti nije u potpunosti definisan: pominju se povećanja stimulacija štitne žlijezde, te psihički stresovi kao uzrok nastajanja

Oboljenje koje nastaje usljed povećanog i ubrzanog izlučivanja hormona štitne žlijezde naziva se hipertireoza ili tireotoksikoza. Ova bolest je znatno rjeđa od obične gušavosti. Smatra se da je učestalost ovog oboljenja oko 0,02 promila godišnje.

Razlog nastajanja ove bolesti nije u potpunosti definisan. Spominjese: povećana stimulacija štitne žlijezde određenim hormonom hipofize neke antiimune reakcije, te psihički stresovi kao uzrok nastajanja hipertireoze.

Bolest se može manifestovati u različitim oblicima od najblažih do vrlo teških. Češća je kod žena oko 5 puta nego kod muškaraca. Od hipertireoze sa difuznom stromom uglavnom obolijevaju žene između 20 i 40 godina starosti. Od toksične nodularne (čvoraste) strume starije osobe. Bolest obično počinje postepeno, bolesnici se žale na lupanje srca, nesanicu, lako uzbuđivanje. U početku dobro jedu, ali i pored toga mršdave, a kasnije izgube apetit. Mnogo se znoje, opada im kosa i mogu imati proljeve. Obično na vratu primijete povećanje štitne žlijezde, a na očima promjene u smislu izbuljenosti (agzofthalmus). Postoji lagano podrhtavanje ruku, a koža je nježna i vlažna. Bolje se osjećaju u hladnom, a vrućinu teško podnose. Stariji bolesnici imaju i znake dekompenzacije srca, te kliničkom slikom više dominiraju simptomi bolesti srca. Tok bolesti zavisi od opšteg stanja bolesnika i težine bolesti. U nekim slučajevima poznata je i tzv. tireotoksična kriza sa jakim lupanjem srca, proljevima, povraćanjem, povišenom temperaturom i dehidracijom koja zahtijeva intenzivno liječenje.

Dijagnoza se postavlja na osnovu tipičnih anamnestičkih podataka, kliničkog pregleda i laboratorijskih pretraga. Vrš se određivanje vrijednosti hormona štitne žlijezde, testiranje i scintigrafija.

Terapija zavisi o težini bolesti, stanju bolesnika i starosti bolesnika. Može biti konzervativna (Favistanom, irenatom i sličnim preparatima) hirurška ili radioaktivnim jodom. Kod konzervativne terapije koja je ipak najčešća, treba redovno kontrolisati krvnu sliku, jer kod nekih bolesnika može doći do naglog smanjenja broja krvnih zrnaca i životne opasnosti.

Jasno je da uz navedeno treba davati i blage sedative, te savjetovati bolesnike da odbace brige i bar privremeno malo promijene mjesto boravka. Ako su izraženi znaci srčane dekompenzacije, potrebno je paralelno liječiti bolest štitne žlijezde i srca.

ZANIMLJIVOSTI IZ MEDICINE

Injekcije — ideja arhitekta

Bolesnici koji su bilo kada primili injekciju lijeka u venu (a mnogima od njih ta je injekcija spasila život) ili oni koji su bili u prilici gledati medicinsku sestru kako to lako čini, najvjerovatnije ne znaju kako je čovjek uopšte došao na ideju da lijek daje direktno u krv. Rekosmo čovjek, a ne liječnik, jer se zamisao o intravenskoj aplikaciji lijeka začela u glavi jednog arhitekta. Da, podatak je siguran! Londonski arhitekt Sir Christofer Wren (1632-1723), više poznat kao projektant Katedrale svetog Pavla, zamislio se malo nad otkrićem svog zemljaka, liječnika Williama Harwyya, koji je otkrio da krv polazi iz srca kroz arterije na periferiju i da se kroz vene opet vraća u srce.

Zar se ne bi lijekovi, radi što bržeg i boljeg djelovanja, u hitnim slučajevima mogli unijeti direktno u cirkulaciju? pitao se slavni arhitekta. Naravno da bi - odgovorila mu je logika. No, sljedeće pitanje je bilo: - Kako? Dabi odgovorio i nato pitanje, Sir Christofer Wren je podvezao psu nogu da bi vena nabrekla, a zatim je nožem zarezo u venu i kroz taj otvor ugurao tanku cijev što je na drugom kraju bila spojena s mjehurom u kojem se nalazila tečnost za injiciranje. Pokus je naravno, uspio, ali... Kako to najčešće biva kad su u pitanju novosti, javili su se žestoki otpori konzervativaca kojih je gotovo u pravilu uvijek više. No, otkriće londonskog arhitekta posmijelo je brojne liječnike da intravensku injekciju pokušaju primijeniti na čovjeku. I to je uspješno profesor medicine u Kielu Johannu Danielu Majoru godine 1688. Uz njegovo ime stoji i riješka da je prva injekcija u venu data srebrnom špricom.

dr Alija Kapidžić

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: Da li će pooštrenje mjere o bezbjednosti saobraćaja uticati na smanjenje prekršaja?

UPOZORITI PA KAZNITI

Franc Jeglič, profesionalni vozač:
— Ukoliko vozač prekrši saobraćajne propise prvobitno trebalo da ga milicioneri uporede da se ubuduće pridržava propisa. U slučaju da grešku ponovi, kazna bi trebalo da bude rigorozna. Mislim da bi to bila jedna od mjera preventive. Na taj način vozači bi stekli povjerenje nadležnih organa. Vjerujem da bi vožili opreznije. Razumijevanje bi trebalo nadvladati kazne pogotovo novčane.

ŽIVOT SE NE MOŽE PLATITI

Mirzeta Harambašić, obučar bez zaposlenja:

— Do sada nikad nisam platila kaznu za prekršaj saobraćajnih propisa. Pješak sam, i kao očevek, uredno se pridržavam zakonskih granica. Međutim, primijetila sam da su vozači vrlo nemarni. Prebrzo voze, aljkavo se ponašaju u saobraćaju. Na taj način oni, možda nesvjesno, omalovažavaju ljudski život, koji se ničim ne može platiti, pa ni najrigoroznijom kaznom. Treba se zamisliti nad tim problemom, jer propise moramo poštovati.

ZASTRAŠUJUĆE KAZNE

Tode Zeljković, taksista:

— Visoke kazne za kršenje saobraćajnih propisa će u svakom slučaju preventivno uticati na smanjenje prekršaja. Vozači prave greške iz raznih razloga, bilo da se radi o kvaru na automobilu, zdravstvenom stanju, hiru islično. Mi taksisti smo naročito izloženi kažnjavanju. U stalnom smo pokretu, ponekad u stisci s vremenom. Kazne su zastrašujuće.

LOŠE ISKUSTVO

Aida Čehić, student Pedagoške akademije:

— Na našim drumovima sam imala loše iskustvo. Vozači prebrzo voze i ne osvrću se na ostale učesnike u saobraćaju. Kazne nisu visoke i da se mene pita je bih više pooštrila kontrolu saobraćaja i povećala kazne.

S. Hadžić
Snimio: K. Grahovac

SVIJET OKO NAS

Šamar učiteljici — zatvor učenici

Sesnaestogodišnja američka učenica Tina Voker postala je prva „žrtva“ jednog novog zakona u SAD koji je donet da bi se nastavnicima i profesorima zaštitili od fizičkih napada svojih učenika. Tina je dobila tri godine zatvora zato što je udarila svoju nastavnicu.

Pošto se u SAD veoma odomaćila neka čudna moda da učenici napadaju svoje učitelje i često im nanose i ozbiljne tjelesne povrede, donijet je novi zakon koji za ove delikte predviđa maksimalnu kaznu od šest godina zatvora. Ovo je učinjeno, kako je zvanično saopšteno, da bi se spriječio „pravi zakon džungle“ u američkim školama.

Tina Voker je optužena da je fizički napala svoju nastavnicu, koja je pokušala da je dovede kod direktora i kazni zbog neposlušnosti. Državni tužilac savezne države Arkanzas predložio je da se Tini sudi pred sudom za maloljetnike i da kaznu izdržava u domu za maloljetne osobe, ali su same školske vlasti zahtijevale da se prema njoj postupi kao prema odrasloj osobi. Tako je 16-godišnja djevojčica prebačena na izdržavanje kazne u državi zatvor u Arkanzasu, gdje će biti zajedno sa odraslim delincima.

ČUDAN HOBI
Osvajač
rijeka

Holandski student Roel Hendriks ima neobičan hobi - preplivavanje velikih i poznatih rijeka širom svijeta. Do sada je preplivao ukupno dvanaest velikih rijeka u raznim zemljama, a posljednji poduhvat bio je preplivavanje rijeke Temze, kod Griniča u Velikoj Britaniji.

„Bilo je mnogo lakše i čistije nego što sam očekivao“ - rekao je Hendriks pošto je izišao na suprotnu obalu Temze.

Hendriks priča da mu je bilo najteže kada je preplivao zapadnonjemačku rijeku Rajnu i to zbog suviše gustog riječnog saobraćaja. Jedini incident se dogodio za vrijeme preplivavanja Dunava: kad se našao negdje na sredini rijeke, zaustavio ga je patrolni čamac i policajci su ga, onako u vodi, saslušali provjeravajući da nije slučajno „izbjeglica iz Čehoslovačke“ koji ilegalno pokušava da pređe granicu.

Alkohol
ipak
škodi

Poznati profesionalni bokser Džon Konteh toliko je bio pijan, da uopšte nije uspio na sudu da objasni šta je radio pošto je napustio jedan pab u Londonu, poslije doručka. Doručkovao je, kažu, šampinjaci i sendviči.

Sudija Margaret Kosgrouv izrekla mu je dvije kazne, jer nikako nije uspio da joj dokaže zašto nije platio račun.

Konteh čak ni policiji nije uspio da objasni šta se sve događalo, jer je iza njega bila „teška noć, u kojoj je popio ogromnu količinu alkohola. Vozaču taksija nije uspio da kaže ni svoju adresu!

Sudija ga je, oslobodivši ga optužbe da je namjerno izbjegao da plati račun, ukorila zbog „sramotnog“ ponašanja.

RADIO-PROGRAM

SRIJEDA, 30. oktobra

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara(1071 kHz) i UKT 95,5 mHz

Od 5,00 do 9,00 - JUTARNJI PROGRAM

RADIO—BANJALUKA

5,30 - VIJESTI

6,00 - Jutarnji dnevnik RS

7,30 - Jutarnja hronika

8,00 - IZ MJESNIH ZAJEDNICA

8,30 - VIJESTI

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM

RADIO—STANICA BiH

14,00 - Početak programa

14,05 - REVILJA NA 33 i 45

14,30 - VIJESTI

15,00 - Oglasi i obavještenja

15,30 - DNEVNIK

15,45 - Intermeco

16,00 - Dnevnik Radio-Sarajeva

16,30 - Magazin sedam

17,00 - Klasika za sve

17,30 - VIJESTI

18,00 - Završetak programa

Od 18,00 do 01,00 - PRVI PROGRAM

RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 - 7,00 - JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)

12,00 - 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH

(Susret na talasu)

14,00 - Početak emitovanja i najava popodnevno programa

14,05 - Muzika - informacije - muzika

14,50 - Oglasi i obavještenja

15,00 - Bez reda vožnje, muzička emisija

15,30 - „Iz udruženog rada i mjesnih zajednica“, informativno-politička emisija

15,45 - U narodnom tonu

16,00 - Dnevnik, Prvog programa Radio-Sarajeva

16,30 - Snimajte - emitujemo, odabrane melodije

16,55 - Vijesti

17,00 - Odjava i završetak popodnevno programa

SRBAC

12,00 - Zajednički program Radio-Stanica BiH

14,00 - Danas na talasima Radio-Srpska

14,05 - Magazin 85 (Vijesti u 14,30)

15,30 - Hronika srbačke komune

15,45 - Melodije koje se pamte

16,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

11,00 - Najava i pregled programa

11,05 - Prijepodnevni magazin - potrošački informator

12,00 - Susret na talasu

14,00 - Naša top-lista

14,30 - Vijesti

14,33 - Imam jednu želju (stare gradske pjesme)

15,00 - Iz udruženog rada

15,25 - Muzički intermeco

15,50 - Obavještenja i oglasi

16,00 - Odjava programa

JAJCE

Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM

RADIO—STANICA BiH

14,00 - Najava programa

14,10 - Vijesti

14,15 - Na današnji dan

14,25 - EPP

14,30 - Život mjesnih zajednica

15,00 - Emisija za djecu

15,15 - EPP

15,30 - Hronika komune

15,45 - Blok zabavne muzike

16,00 - Odjava programa i preuzimanje dnevnika

Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKI NOVI

12,00 - Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBiH)

14,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)

14,10 - Mlade i mlade (muzički program)

14,30 - Delegatski vidici

15,00 - Od zlata jabuka (emisija ETNO- muzičkog blaga jugoslovenskih naroda i narodnosti)

15,30 - Novosti dana

15,45 - EP-prospekt

16,00 - Dnevnik RSA I i odjava programa

PRIJEDOR

12,00 - Zajednički talas

13,00 - Najava programa

13,02 - Vijesti

13,05 - Čestitke, želje, pozdravi

14,00 - AKTUELNO U OOUR—ima

14,55 - Muzika - slušane melodije

15,30 - Instrumentalna muzika

16,00 - Odjava programa

SARAJEVO

PRVI PROGRAM OD 16,40 SATI

VITAT MUZIKA

„Jedan novinar je još davno napisao da bi uz moje ime trebalo dodati: CIGANSKE MELODIJE PABLA SARASATEA. Mnogi su govorili da niko kao ja - JAŠA MAJFEC ne unosi toliko ciganske duše i život a u ovo djelo.“

„Znate šta, ko god svlra violinu, a nema u sebi „ciganske“ duše, može da ostavi ovaj instrument. Kada slušam nekog ko svlra violinu toliko hladno, akademski - bez strasti, uzbuđenja i muzičkog ludila, osjećam se tužno i nesretno. Jer, zvuk violine mora da gori i pali!“

Ovaj umjetnik će izvesti djela Sen- Sansa, Sarasatea, Paganinija, Bruha i Betovena. Urednik emisije: Jasna Lipovac - Bugarin. Tekst čita Rusmir Šahimpašić.

INFORMATOR

BANJALUKA

„KOZARA“ — LASITER (američki) 11, 16, 18 i 20 sati

„VRBAS“ — SANJARENJE JEDNE

ŽENE (brazilski) 16, 18 i 20 sati

„PALAS“ — (velika sala) DJEVOJAČKI INTERNAT (američki)

10,16, 18 i 20 sati. (Mala sala) ŠEST

DANA JUNA (domaći) 16, 30, 18, 30 i

20,30 sati, a u 10 sati GUSČAR MATIJA (mađarski)

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

izložba Ljubomira Stahova

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana sem ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima Centralna apoteka u Ulici Veselina Masleše br. 18, telefon 35-306.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92

Vatrogasci 93

Hitna pomoć 94

Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).

Autobuska stanica 45-355

Željeznička stanica 31-229

Taksi-stanica 22-222

Inspekcija 32-100

Dežurna inspekcija 32-354

Elektrobanjaluka 42-555

Servis za hitne popravke stanova 45-404

Atlas 31-995

Inex-turist 21-261

Putnik 43-900

Turist-biro 35-082

Slavnik Koper 31-113

Mladost BiH 39-835

— Centar za obavještenja 985.

Služba za interventne kvarove

„Vodovoda i kanalizacije“

tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.

Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).

Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA
IZ BANJALUKE

Za ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

Za BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

Za LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

Za SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (uprolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

Za KRANJSKU GORU: 13,15.

Za TUZLU 05,35 i 15,45

Za DUBROVNIK: 20,20, 22,00,

24,00 (polasci u prolazu)

Za MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

Za BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Za NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

Za DERVENTU: u 12,00 sati.

Za PRIJEDOR: u 4,45 sati.

Za KUKOLJE i SRBAC: u 6,15 a

povratka iz Srpa u 11 sati.

Za SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MQSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

Za ROVINJ: 7,45, 19,45

Za RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

Za UMAG: 6,00.

Za SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

МИЛКА ПЛАНИНЦ У РУМУНИЈИ

БЕОГРАД, 29. октобра (Танјуг) - Председник Савезног извршног вијећа Милка Планинц учиниће званичну пријатељску посјету Социјалистичкој Републици Румунији почетком новембра ове године на позив председника владе Социјалистичке Републике Румуније Константина Даскалеску.

У ВОЈВОДИНИ ЗАВЕДЕН ПРВИ СТЕПЕН ОГРАНИЧЕЊА ПОТРОШЊЕ СТРУЈЕ

ПОГАШЕНЕ РЕКЛАМЕ

НОВИ САД, 29. октобра (Танјуг) - На подручју САП Војводине данас је заведен први степен ограничења потрошње струје у складу са раније донесеном одлуком Скупштине Самоуправне интересне заједнице за електропривреду коју проводи СОУР „Електровојводина“. Рјеч је о предузимању првих мјера за ограничење потрошње струје на оним мјестима која нису од виталног значаја за привреду и домаћинства.

Предвиђено је смањење потрошње струје за уличну расвјету у свим војвођанским градовима и селима, гашење свјетлећих реклама на јавним мјестима, изложима и другим рекламним мјестима.

ИРАЧКО—ИРАНСКО РАТИШТЕ

БОМБАРДОВАН ГРАД ИЛАМ

ТЕХЕРАН, 29. октобра (Танјуг) - Ирачки авиони бомбардовали су данас град Илам, педесет километара унутар иранске територије - саопштено је у Техерану. У ваздушном нападу најмање један житељ Илама је погинуо, а десет рањено. Ради иранска новинска агенција.

Данас прије подне иранско ратно ваздухопловство је са своје стране, извело акцију на ирачкој територији, тврди агенција. Тешка оштећења, како се тврди, нанесена су утврђењима Дарбанд и Ал-Халфеија на југу Ирака.

САОБРАЋАЈНА НЕСРЕЋА КОД ОХРИДА

ДВОЈЕ МРТВИХ, 15 ПОВРИЈЕЂЕНИХ

ОХРИД, 29. октобра (Танјуг) - У саобраћајној несрећи, која се јутрос догодила на путу Охрид-Свети Наум, погинула су два лица, а 15 је повријеђено, од којих шест теже.

До несреће је дошло када су се директно сударили аутобуси Радне организације „Гранит“ који је превозио раднике и аутобус охридског „Галеба“ који је, на срећу, био празан. На мјесту удеса погинуо је возач „Гранитовог“ аутобуса Љубен Ненадовски, док је у болници подлегао повредама Ђорђи Размоски, радник СО „Гранит“.

ДЕМИРЕЛ СЕ ВРАЋА НА СЦЕНУ

АНКАРА, 29. октобра (Танјуг) - Бивши турски премијер Сулејман Демирел поново привлачи све већу пажњу јавности. Као лидер забрањене Странке правде, он

и данас ужива велику популарност у Турској, а његова активност се са пажњом прати и међу присталицама владајућих отаџбинаца и у опозицији, посебно десно оријентисаној.

Демирел, коме је као и вођи друге главне политичке партије прије војне интервенције 1980. године, Буленту Еневиту, забрањена политичка активност, посетио је родни град Испарту и доживио величанствени дочек уз паролу „Сулејман величанствени“ и „Демирел за премијера“. Он се последњих мјесеци уздржавао од изјава које би га могле довести у сукоб са законом али није тајна да су његови ставови били пресудни током стварања нове Партије правог пута и њеног руководства.

УЕФА И „СЛУЧАЈ ЗЈАЈО“

ОДЛОЖЕНА УТАКМИЦА ЦРВЕНА ЗВЕЗДА — ЛИНГБИ

БЕОГРАД, 29. октобра (Танјуг) - Реванш - утакмица другог кола купа победника европских купова између Црвене звезде и данског Лингбија, која је требало да се игра 6. новембра у Београду, одложена је до даљег због спорне регистрације Миралема Зјаја за Црвену звезду. О овој одлуци Фудбалски савез Југославије обавијестила је Европска фудбалска унија (УЕФА).

ЈУБИЛЕЈ САВЕЗА НОВИНАРА
ЈУГОСЛАВИЈЕ

КАО ЦЈЕЛИНА СМО ЈАЧИ

БЕОГРАД, 29. октобра (Танјуг) - „Убијећен сам да можемо показати да највећи дио новинара дјелује на линији стратешких опредељења Савеза комуниста, да се одлучно запаже за развој социјалистичког самоуправљања, досљедно провођење Дугорочног програма економске стабилизације, успјешно функционисање политичког система, несврстану спољну политику и јединствену Југославију као гарант да ћемо само као цјелина успјети савладати све тешкоће и кризе“, рекао је председник Председништва Савеза новинара Југославије Недељко Миљановић, говорећи на академији поводом 40-годишњице његовог постојања.

ДЕСЕТОГОДИШЊИЦА МАРИ-БОРСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

ДРУГИ СЛОВЕНИЈИ

МАРИБОР, 29. октобра (Танјуг) - Студенти и колективи виших и високих школа у Марибору данас су свечано обиљежили десетогодишњицу Мариборског универзитета. На његовим образовним установама у деценији постојања и успјешног рада школовање је завршило више од 29 хиљада кадрова различитих струка. Од самог почетка оснивања Мариборски универзитет тијесно се повезао са удруженим радом, из којег је у ствари и израстао. Прве наставне програме за више и високошколско образовање заједно су припремали предавачи и стручњаци из привредних организација. То је данас постало стална пракса у формирању плана теоретског и практичног оспособљавања студената на Мариборском универзитету, који је други универзитетски центар у СР Словенији.

БЕОГРАД

ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРЕМА ПЛАНУ

БЕОГРАД, 29. октобра (Танјуг) - У Београду је до краја септембра радне књижице добило готово 20 хиљада радника. Радни вијек започело је нешто више од девет хиљада приправника. Ови подаци су саопштени на данашњој сједници Скупштине Градске интересне заједнице запошљавања. Делегати су оцијенили да ће се, по свему судећи, испунити план за ову годину, којим је предвиђено да посао добије 26 хиљада радника.

КАРТУМ

ДОКАЗИ О ФАЛАШИМА

КАИРО, 29. октобра (Танјуг) - Неколико свједока на суђењу Омару ел Тајебу тешко оптужују бившег суданског потпредседника за организовање транспорта око 10.000 Фалаша (етиопски Јевреји) у Израел. Један од четворице официра, који се са Ел Тајебо налази на оптуженичкој клупи, рекао је да је бивши потпредседник организовао транспорт Фалаша у сарадњи са америчком агенцијом ЦИА и да је за то примио паре.

КУРС У ДИНАРИМА

ОСНОВНА
БАНКА
„БАЊАЛУКА“

КУРСНА
ПИСТА

(формирана
29. октобра
1985. године)

Земље	Валута	Куповни	Куповни	Продајни
		за ефективну	за девизе	за девизе
Аустрија	100 шилинга	1559,00	1598,97	1603,77
Белгија	100 франака	535,58	550,72	552,37
Данска	100 круна	3013,25	3098,45	3107,76
Француска	100 франака	3584,97	3686,34	3697,42
Холандија	100 флогина	9682,19	9955,98	9985,89
Италија	100 лира	16,25	16,66	16,71
Норвешка	100 круна	3642,76	3745,76	3757,01
СР Њемачка	100 марака	10954,98	11235,87	11269,63
Швајцарска	100 франака	13361,83	13704,44	13745,61
Шведска	100 круна	3638,16	3741,03	3752,27
Јапан	100 јена	132,85	139,10	139,52
В. Британија	1 фунта	411,18	422,80	424,07
Канада	1 долар	207,21	216,97	217,62
САД	1 долар	288,14	296,29	297,18
Аустралија	1 долар	198,27	207,61	208,23

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се од 14 сати 29. октобра 1985. године, а курсеви за ефективну од 30. октобра 1985. године.

ТВ

СРИЈЕДА, 30. ОКТОБРА

ПРВИ ПРОГРАМ

16,55 - Преглед програма
17,00 - Вијести и извјештај са сједнице Скупштине СР БиХ
17,30 - Хроника Заједница општина Приједор
17,45 - Флипер; програм за дјецу,
18,15 - Водне акумулације у Босни и Херцеговини „Нил Херцеговине“ - образовна серија 4/5
18,45 - Са народним оркестром РТВ Нови Сад: Словачка народна музика, 2. дио
19,15 - Цртани филм
19,30 - Дневник плус извјештај са сједнице ЦК СКЈ
20,20 - Филмоскоп
20,25 - „Недјељни ручак“ - домаћи играни филм
21,45 - Филмоскоп наставак
22,50 - Дневник 3.
23,05 - Преглед програма за четвртак

ДРУГИ ПРОГРАМ

18,10 - Преглед програма
18,15 - Хроника Сајма књига - емисија ТВ Београд
19,00 - Школа зеленог плана
19,30 - Дневник
20,05 - Концерт омладинске филхармоније „Борислав Пашчан“ - озбиљна музика
20,50 - Студио 2
21,05 - Избор из образовног програма
21,35 - Концерт Душка Гојковића и плесног оркестра РТСА
22,15 - Преглед програма за четвртак

1. ПРОГРАМ - 18,15 САТИ

ВОДНЕ АКУМУЛАЦИЈЕ У БИХ „НИЛ ХЕРЦЕГОВИНЕ“

образовна серија, 4/5

Поред постојећих вјештачких језера изградњом акумулација на горњем водотоку ријеке Неретве (Упог, Љубича, Главатичево и Коњиц) те ХЕ Мостар која је у изградњи и Хутово блато до 2000. године објединиће се пројект хидроенергетског кориштења водног богатства. Систем хидроенергетике на Неретви даће посебан допринос како унапређењу енергетског, пољопривредног и индустријског система тако у провидбе и туризма у херцеговачком крају и шире.

У емисији ће бити ријечи и о феномену ријеке Крупе која у току године тече у два смјера - узводно и низводно.

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БИХ

ОБЛАЧНО

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: У јутарњим сатима мјестимично се очекује магла а током дана умјерено до знатно облачно и нешто топлије вријеме. У току дана могућа је слаба киша. Највиша температура од 10 до 15 степени.

ЗА БАЊАЛУКУ: Ујутро магловито, а током дана умјерено до знатно облачно, највиша температура око 12 степени.
ЗА ДВА—ТРИ ДАНА: Превладаваће облачно са кишом повремено.

ВОДОСТАЈ: Уна - Бихаћ 3 цм, бистра, температура воде 9,0 степени. Сана-Сански Мост 210 цм, бистра, температура воде 8,3 степена. Врбас - Бања Лука 60 цм, бистар, температура воде 10 степени. Водостаји у стагнацији.

Мире Млађеновић
ДАЕИД ШТРЕБАЦ

ГЛАС

РЕДАКЦИЈА Улица АВНОЈ-а 93. Телефон: директор и одговорни уредник 34-417. Редакција 37-979, 37-977, дактилографи 34-449. Огласно у Улици Веселина Маслеше 13, телефон 34-448. Телекс 45-208 УИ ГЛАС, ООУР Новинска дјелатност Бања Лука, жиро-рачун број: 10500-603-4106 код СДК Бања Лука. Претплата за СФРЈ: једномјесечна 800 динара,

тромјесечна 2.400 динара, полугодишња 4.800 динара, годишња 9.600 динара, само за „Недјељни Глас“ 1.660 динара годишње. Претплата за иностранство: једномјесечна 1.600 динара, тромјесечна 4.800 динара, полугодишња 9.600 динара, годишња 19.200 динара, само на „Недјељни Глас“ 3.320 динара. Уплате на девизни рачун број: 10500-620-71000-552 код Привредне банке Сарајево, Основне банке Бања Лука. Рјешењем Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу СР БиХ број 02-4153/82 „Глас“ је ослобођен плаћања пореза на промет.